

S

POORDILEHT

*Tähistades 15-a. tööstus-
likku tegevust t ä n a m e
kõiki meie lugupeetavaid
ärisõpru ja kauba-
tarvitajaid ülesnäida-
tud poolehoiu eest.*

|| ||
TÖÖSTUSE AKTSIA-SELTS
«PÕHJALA»

1924-**15**-1939

Kontor: Pikk 33. Tel. 443-12

Tööstus: Bekkeri as. 115

Tel. 418-49

20

A.-S.
TALLINNA KÖIEVABRIK

KOPLI TÄN. 33

John Carr'i pärijad

TELEF. 439-79

T. K. V.

SISAL- JA KOOKOSMATID,
LINIKUD JA VAIBAD

RESTORAN ÖÖLOKAAL

„DANCING PARIS“

MÜÜRIVAHE TÄNAV 2

16. MÄRTSIST S. A.
KABAREE UUS EESKAVA

M Ä N G I B

JOH. PORI

JA TEMA ORKESTER

OVOMALTINE

on kasulik igalpool, olgu spordi või kutsetöö alal tegetsejatele, kus edu suurel määral oleneb vastupidavusest. «Ovomaltine» aitab suurendada vaimlist ja kehalist võimet. Kas ei peaks Teiegi tähelepanu pöörama sellele oma võimete kindlustamisel?

Saadaval kõikides apteekides ja rohucauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D' A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE *terwendab ka Teid!*

EESTI SPORDILEHT

SPORDITEADUSLIK KUUKIRI

20. AASTAKÄIK

Nr. 3 MÄRTS 1939

Eesti Spordileht ilmub Eesti Spordi Keskliidu väljaandel
iga kuu 20. päeval. **Toimetus ja talitus:** Tallinn, Harju 48-6.
Tel. 444-28. Talitus avatud iga äripäev kl. 9—3.

TELLIMISHIND: aastaks 4 krooni, $\frac{1}{2}$ a. 2 kr., $\frac{1}{4}$ a. 1 kr.

Välismaale aastaks 6 krooni, $\frac{1}{2}$ a. 3 kr., $\frac{1}{4}$ a. 1 kr. 50 snf.

Tellimiste vastuvõtm. talituses, kõigis postkontorites ja ajakirjanduse kontorites.

Üksiknumber 35 senti.

Toimetaja: AADU ADARI.

Vabariigi Presidendi läkitus Eesti Mängude puhul

Vabariigi president K. Päts, kes on eelseisvate Eesti Mängude aupatsoon, esines 16. märtsi õhtul raadio-ringhäälingu kaudu järgmise läkitusega Eesti Mängude heaks kordaminekuks:

Meil seisavad tuleval suvel ees ülemaalsed mängud. Ehk meil küll juba kord on niisuguseid mängusid korraldatud, on ometi see sündmus võrdlemisi mitte laialt tuntud. Paljudel võiks ehk tekkida arvamine, kas meie jälle ilmaaegu ei kogu üle maa inimesi kokku, kas ei ole meil nüüd ilmaaegne niisuguseid mängusid korraldada, kuna meil tööjõudusid nii-kui-nii vähe on. Seepärast lubatagu mulle täna paar sõna sissejuhatajuseks öelda nende mängude korraldamise kohta.

Riigid ja rahvad ei saa nüüdsel ajal endid enam kindlatena ja julgetena tunda, kui nad ei ole oma

kodanikke kindla kava järele üheks tervikuks kokku sulatanud. Meie näeme oma suurte naaberriikide juures, kuidas noort seltskonda kasvatatakse teatavate ideede kandjaks, kuidas korraldatakse sunduslikult üle riigi töid, kuidas nende tööde korraldamise juures noortele inimestele antakse kaasa kindlad juhtnöörid, mis neid peavad saatma kogu eluaeg.

Riigid on ära tunnud, et mitte üksi sõjavägi ei ole see, kes riiki hädaohus kaitsma peab, vaid kogu rahvas on kohustatud välja astuma, et ise oma saatust juhtida. Seepärast on rahva korraldamine, tema distsiplineerimine ja tema ühtesulatamine teatavateks juhtumiteks tähtis ülesanne riigis.

Oleme näinud, kuidas mängudega, kehaliste harjutuste abil on juba vanal hallil riigid ja rahvad endid korraldanud. Teame, kuidas vanas Hellases, vanal Greekamaal, peeti olümpiamängusid ja kuidas need olümpiamängud Greeka riigi kõik üksikud rahvaosad kokku töid ja nendes rahvuslikku meeleolu ja iseteadvust õhutasid. Teame, kuidas üks Greeka ajaloolane Rooma poolt ähvardava hädaohu kohta tähendas: teie pidage meeles, kui nüüd pilved tõusevad, siis on meie ilusatel mängudel, meie ilusatel unistustel

Parikas
TALLINN

MEISTERFOTOGRAAFID
KUNINGA 1

ATELJEE AVATUD: KL. 9—5. PÜHAP. K. 11—2

MAITSERIKKAD
PILDISTUSED

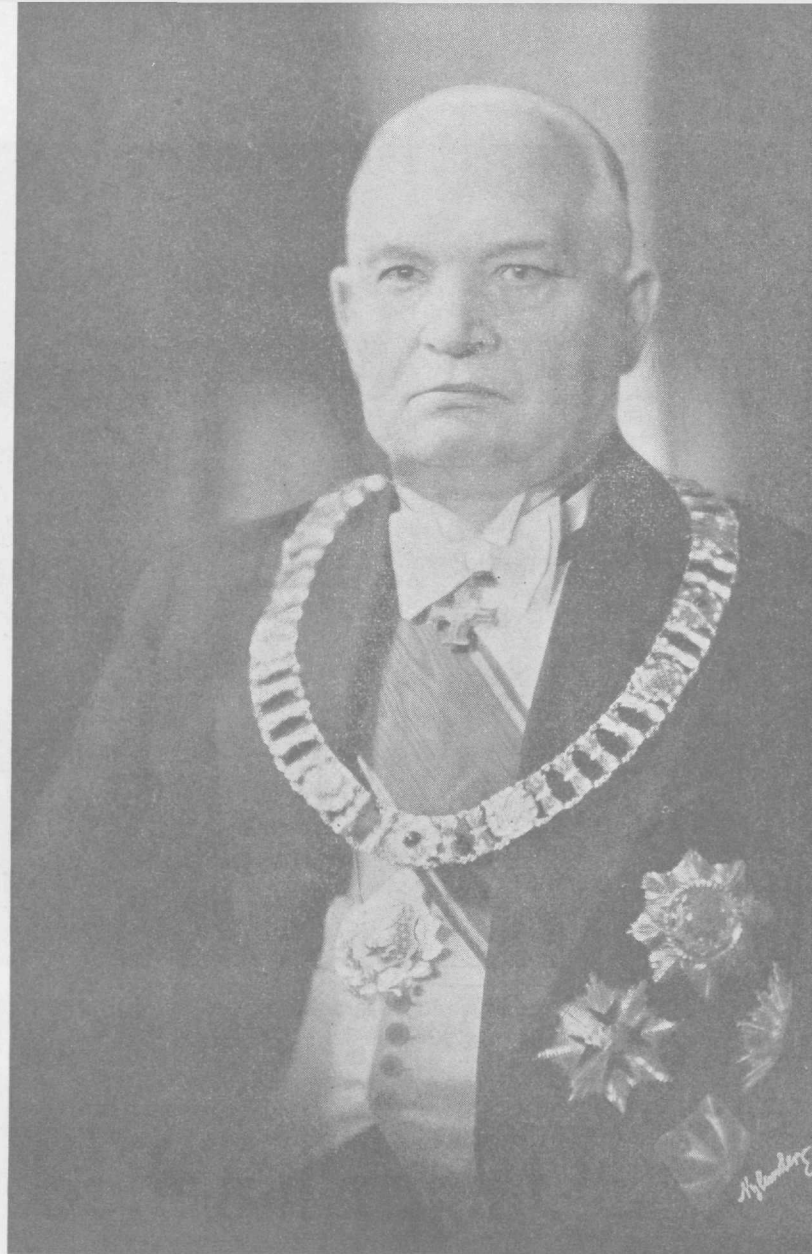
ja rahva kokkukogumistel lõpp. Mängudega elustati ja tõsteti Greeka rahva iseteadvust.

Oleme seda teinud laulupidudega. Aga meie teame, et laulupidude korraldamine endisel viisil juba nagu kipub ajast maha jääma. Meie ei suuda nii sagedasti laulupidusid korraldada kui endistel aegadel. Ja kui laulupidudeks kokku tuleme, siis näeme juba, et seal on tarvis uuendusi. Meie rahva juures on tekkinud uus suur liikumine — noorte võimlemine, distsiplineerimine kehaliste harjutuste abil. Neil aladel meie rahvamängud tahavad esimest korda suureks kujuneda selles mõttes, et nad tahavad kokku tuua üle maa noori, et nad võiksid siin näidata, kui palju nad oma kehaharjutustes, oma distsipliinitundes, oma juhtimisekunstis edasi on jõudnud. Meie ei pea mitte arvama, et mängud on ainult kokkutulekuks ja lõbusdamiseks. Need kui rahvamängud peavad seda andma, mida neilt loodetakse, s. o. nad peavad näitama, et kogu rahva noorsugu on koolitatud ja harjutatud teatud aladel kindla kava järele.

Niisugune rahvamängude ettevalmistamine nõuab aga palju aega, vaeva ja palju tahtmist. Ja see ongi tähtis. Noorsugu peab õppima kindla eesmärgi poole püüdma, temal peab selleks tahtmist olema ja ta peab selleks ka vaeva nägema ning korralduste alla painduma. Kõike seda saadakse kätte, kui seatakse suured ja rasked ülesanded niisugustele kokkutulemistele, nagu seda meie rahvamängud töötavad olla.

Rahvamängud pole üksi selleks, et inimesed isiklikult oma tervist kosutavad, vaid nad õeritavad ka nende abil oma vaimu. Meie teame, et õige on vana sõna — „terves kehas terve vaim“. Aga meie teame, et üksikud terved rahvaliikmed annavad ka terve, elujõulise ja töövõimsa rahva. Tahame meie kui võrdlemisi väikesearvuline rahvas, edasi jõuda, siis peame olema terved, oskama endid teatava korra alla painutada ja meil peab olema ühistunnet ühisteks väljaastumisteks. Võidakse ju arvata, et oleme rasketel ja suurteil momentidel seda näidata suutnud. Aga meie, kes oleme kõige raskemad ajad riigi algupäevil läbi elanud, teame ja võime öelda, kui raske on niisugusel korral rahvast üheks tervikuks muuta, kui see ei ole enne läbi viidud korraldustega ja harjutustega.

Võidakse öelda, et sõjavägi on üks niisugune kool, kus rahva noored teatava korra alla painutatakse. Aga ega ainult sõjaväekool pea seda andma. Rahvas peab ka vabatahtlikult ise korda looma ja ise harjuma käsutama. Vaba rahvas ei pea üksi sõna kuulma ja käsku täitma, vaid ta peab ka õppima käskusid andma. Ja käskude andmine on suur kunst, see peab toimuma nii, et neid käskusid ka täidetakse ja et need käsud õiglastena ja headena tunduksid. Kõike seda harjutatakse mängudega ning sealt minnakse veel edasi. Niisuguse kunstiga õpitakse omavalitsuses töötama, riiki kaitsma ja riiki valitsema. Näeme, kuidas niisugune vaba rahvas, nagu šveitslased, on enda juures juba ammu sisse seadnud ülemaalised rahva võimlemispidud. Ma ise mäletan aega, kus nende pealinnas nägin noorte kogunemist, kuhu 11.000 noort oli kokku tulnud, — ja see oli ülendav ja ilus pilt, kui

Vabariigi President Konstantin Päts,
II Eesti Mängude aupatsoon.

nad keskkohalt antud käsu järele nagu üks inimene liikusid ja tegutsesid. Kogu pealinn oli täis rõõmsaid eluküllaseid inimesi, kes tundsid rõõmu oma riigist ja rahvast.

Tahan loota, et meie rahvamängud tulevikus täiuslikeks arenevad ja et meil need rahvamängud, mis ees seisavad käesoleva aasta suvel, pakuvad meie rahvale ilusa pildi meie tervest, elurõõmsast ja distsiplineeritud noorusest. Neid lühikesi sõnu siin ette saates neile harjutustele, mis praegu üle maa on käimas, loodan, et suvel näeme oma pealinnas kümneid tuhandeid noori, kes on kindlasti ette võtnud pakkuda meie rahvale ja ka kõigile teistele, kes neid mängusid vaatama tulevad, pilti vabast Eesti noorusest, kes oskab sõna kuulda ja kes ise oskab endale käske anda ja korda luua. Selleks palju jõudu, tahtmist ja püsivust.

Viimane etapp metsajooksust: nüüd ruttu sauna end pesema. — Jalgpallimehed valmistuvad hoolsasti uuele hooajale. Vasakul äärmine meie kirjutuse autor E. Saar.

Jalgpallimehed metsajooksudel

E. Saar.

Käigu-jooksu-harjutuste mõjust ja kasulikkusest sportivale organismile on sageli siin-seal kirjutatud. On peetud selgitavaid loenguid ja püütud igati juhiseid ja näpunäiteid anda, mida käikudega käte tahetakse saada ning saadakse, kui neid sooritatakse õieti, s. t. mõõdukalt, kavakindlalt ja pidevalt.

Sisetreeninguile võimlas või maneežides peab järgnema kavakindel käigu-jooksu-treening vabas looduses (metsas). Väär oleks, kui meeskonnad kohe võimlast sisetreeningult siirduksid jalgpalliväljakule välistreeningule. Üleminek „seest“ „välja“ oleks liig kiire, pealegi, kui inimorganism ei ole kohe harjunud õhuga väljas, mis oma koosseisult suurelt lahu läheb niiskuse protsendilt ja hapniku sisaldavuselt, võrreldes õhuga sees. Sellepärast peab organismi pikkamööda ette valmistama sellele suurele töökoormatusele, mida korralik jalgpallimäng nõuab mängijailt. Käikude otsekohene ülesanne ongi keha igati ette valmistada, meie siseelundeid arendada, vastupidavamaks muuta ja nende tööd aidata koordineerida-kooskõlastada.

Käike tuleb alustada aeglaselt, tõstes käigu tempot järk-järgult nii, et see esile kutsub kerge higistamise. Kogu käigu ajal peab keha olema täiesti soe — ei tohi lasta keha jahtuda. Nii hoitakse lihased, süda ja kopsud kerges, kuid pikaajalises pidevas töös.

Esimesil käiguharjutusel vaheldub aeglane käik kiirkäiguga, kuna jooksuharjutusi võetakse sisse alles kolmandal või neljandal harjutuspäeval. Hiljem tulevad veel juure kiiremad jooksuharjutused, muidugi lühikesed stardid, mis vahelduvad kergete jooksu- ja käigu-harjutustega. Sellega antakse siseelunditele suurem töökoorem, millega need peavad järk-järgult harjuma ja järjest suurenevaile nõudeile kohanema.

Käigud ei tohi kujuneda kilomeetrite-pikkusteks võidukäimisteks „à la Dalinš“, sest see mõjuks jalgadele väga kangestavalt. Samuti ei tohi korraldada võidujooksu käikude ajal. Igasugune võistlus võib küll teatud huvi pakkuda, kuid nendega seoses olevad pingutused võivad üleväsimust või lihaste kangestust tekitada. Sellepärast loobutagu igasugustest võistlusmomentidest käikudel. Hea on kui käiguharjutusi juhib mõni asjatundja vanem sportlane.

Käikude juures on oluline, kuidas peab käima, et saada suuremat kasu. Esimeseks nõudeks on, et kogu keha olu lõtv ja pingevaba, see olgu pisut ettepoole kallutatud, käed küünarpeast kõverdatud, liikudes külje peale ja taha-üles. Puusad peavad olema hästi liikuvad, et samm oleks elastne ja hoogus.

Olulisim on aga just õige jalgade töö. Kui tagapool olev või tõukejalg teeb põia osas tõuke, sirgeneb

põlv, mis annab sammule vajalise hoo. Etteviidav jalg pannakse maha pehmelt, rulluvalt üle kanna päkale jne. Kui õlad liiguvad hästi ja tõmmatult käte hoost, samm on tihe ja liikuvus puusadest hea, on käik õieti sooritatud ja täidab oma ülesande hästi.

Enne kui minna käigu-jooksu täpsete harjutuste nädalaks avarde juure, peatun pisut riietuse ja sauna küsimustel.

Riietus olgu igati vastav ilmastikule. Külmatuulise ilmaga olgu pealisriided hästi tuult pidavad. Tähtis ei ole mitte paksus, vaid just tuule pidavus; selleks sobivad väga hästi suusaülikonnad. Alati kanda sooja pesu ja mõnd villast kampsunit, mis higi sisse võtab. Treeningdressid ei ole head pealisriideks, sest nad lasevad tuult läbi. Neid võib kanda, kuid siis peab neile alla panema mõne tiheda riide. Pea ja käed olgu kaetud. Kaelas rätik, mis ei hõõru. Jalavarjudeks on ükskõik mis teile kätte juhtub ja selleks kõlbab. Teadke, et hästi riietatult, s. t. soojalt, on käik lõbus ja toob kasu.

Pärast käigu-jooksu-harjutust ei tohi tarvitada tugevalt sauna leili, vaid sooja veega ja seebiga pesemisest on küllalt. Lõpuks külmema veega loputada ja enne riietumist keha käterätiga hästi hõõruda. Nii olete alati pärast käiku värsked ning mõtlete heameelega järgmisele käiguharjutusele.

KAVAD

Neil, kes talvist sisetreeningut pole teinud ja kohe siirduvad käiguharjutustele, tuleb teha kahe esimese nädala jooksul ettevalmistavat käigutreeningut järgmise kava järgi:

Esimene nädal (märtsikuu alul)

2 harjutustundi kestvusega à 1 tund. Selle ajaga peab käima umbes 6—7 km.

Esimesel km-il kergelt käiku, tempo rahulik.

Teisel km-il tehakse mõned kiirkäigud järgmiselt: 200 m kiiremat käiku, 100 m kiirkäiku, 200 m aeglast, 200 m kiiremat, 150 m kiirkäiku ja 150 m aeglane.

Kolmandal km-il kogu ulatuses kiirem käik (s. t. hoida tempot nii, et jahtumist ei tuleks).

Neljandal km-il on sama kava mis teisel.

Viiendal km-il kiirem käik (nagu kolmandal).

Kuuendal ja seitsmendal km-il on rahulik aeglasem käik, kuid tuleb hoida, et keha püsiks soe enne sauna minemist.

Maastik valida vahelduv. Hea on, kui on mõni tõus või mägi, mis mõjub hästi hingamisele.

Teisel nädalal

2 harjutustundi kestvusega à 1½ tundi, maa pikkus kuni 10 km.

Sama kava, mis esimesel harjutusnädalal, kuid kuuendal kilomeetril võib teha esimese tunni, 2. km kava järgi, kõik ülejäänud endiselt.

Need, kes on teinud sisetreeningut, lähevad kohe pikemale ja intensiivsemale käiguharjutusele järgmise kava kohaselt:

Esimene nädal (Teistele III nädal)

2 × à 2 tundi käiku vahelduvalt, kuid kiirkäik teha sagedamini kui ettevalmistus-perioodil. Ka siin ei tehta veel jooksuharjutusi. Maastik vahelduv.

Teine nädal (Teistele IV nädal)

1 kord üks tund tavalist käiku, 2 korda à 1 tund käiku ja jooksu järgmise kava järgi: 1 km käiku soojendamiseks, siis 50 m kiiremat jooksu, 50 m käiku

Korrespondentsvõistlused tõstmises

Startis vähe tõstjaid

Hooaja esimesed korrespondentsvõistlused toimusid ajavahemikul 3.—8. veebruarini neljandat korda tõstjate uue klassijaotuse alusel.

Seekordsetel võistlustel startis vähearvuliselt tõstjaid. Võistluste tulemused olid tehnilistelt tagajärgedelt rahuldavad ainult keskkaalus ja poolraskekaalus. Sama võib veel märkida kergekaalu esikoha suhtes, kus on tervitatav vanameistri Rubin Teitelbaumi come-back 300 kg-ga. Raskekaalus olid tublid siiski meie oludes kaks esikohale tulijat. Võistlustelt puudus tervikuna Eesti rahvusmeeskond viimaselt maavõistlustelt Rootsi vastu. Sellela on seletatavad nõrgad tulemused esikohade loetelus.

Tehnilised tagajärjed kujunesid järgmisteks:

	Suru- mine	Rebi- mine	Tõuka- mine	Kogusumma
Sulgkaal:				
1. H. Saal, Pärnumaa	75	82,5	102,5	260
2. R. Västriku, Pärnumaa	70	80	100	250
3. F. Veelmann, Tallinn	70	72,5	100	242,5
4. A. Suigusaar, Tartumaa	72,5	65	92,5	230
Kergekaal:				
1. R. Teitelbaum, Tallinn	87,5	92,5	120	300
2. M. Ilbak, Pärnumaa	85	80	110	275
Keskkaal:				
1. R. Tedrekull, Tallinn	87,5	90	115	292,5
2. R. Laane, Järvamaa	87,5	90	115	292,5
3. L. Pääbus, Tallinn	82,5	87,5	120	290
4. A. Sõber, Tartumaa	80	87,5	120	287,5
5. L. Lomp, Tallinn	77,5	87,5	117,5	282,5
6. A. Riivik, Tartu	82,5	87,5	112,5	282,5
7. A. Ivask, Tartu	80	80	107,5	267,5
8. K. Kenkmann, Tartumaa	80	80	105	265
9. A. Kivisikk, Tartumaa	80	75	107,5	262,5
10. O. Joonas, Valgamaa	80	77,5	105	262,5
11. V. Pöder, Tartumaa	75	77,5	110	262,5
Poolraskekaal:				
1. L. Kukk, Tartu	95	105	140	340
2. A. Koger, Petserimaa	95	95	130	320
3. A. Vaikma, Tartumaa	96	92,5	120	302,5
4. L. Kivisikk, Tartu	92,5	90	120	302,5
5. V. Tamm, Tartumaa	87,5	92,5	120	300
6. A. Salusoo, Tartumaa	80	92,5	125	297,5
7. A. Petrov, Petserimaa	85	87,5	117,5	290
8. E. Ivask, Tartumaa	85	90	110	285
9. E. Kallas, Tartumaa	77,5	87,5	110	275
10. P. Unt, Tartumaa	80	80	107,5	267,5
11. K. Unt, Tartumaa	82,5	80	105	267,5
Raskekaal:				
1. E. Jugar, Tartu	112,5	110	145	367,5
2. A. Lepik, Tartu	110	105	130	345
3. E. Laine, Tartu	100	95	120	315
4. E. Vaikma, Tartumaa	87,5	95	122,5	305

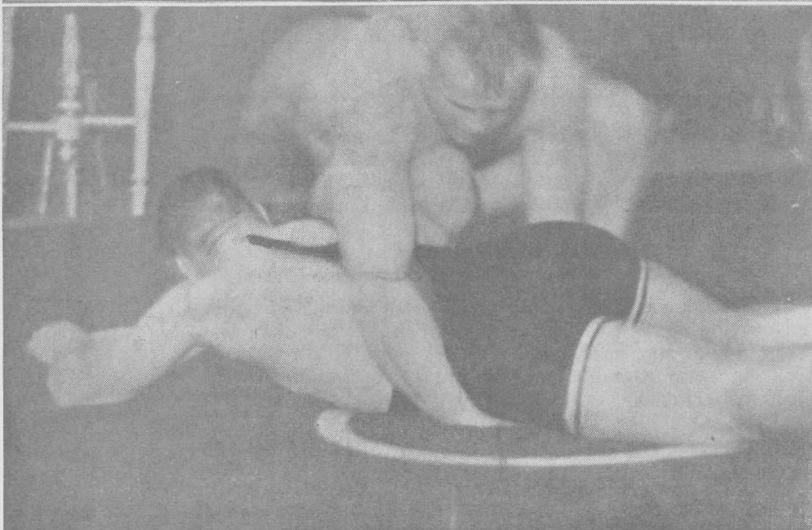
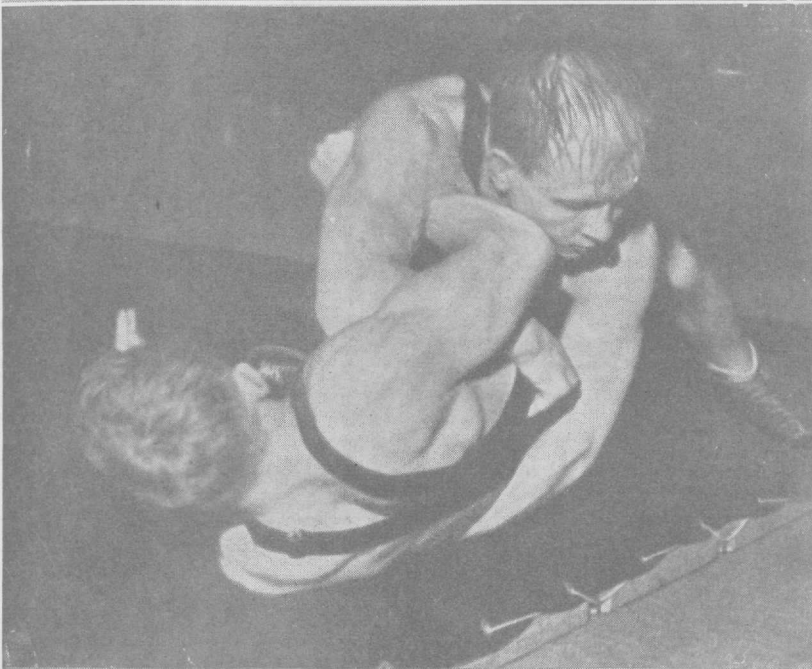
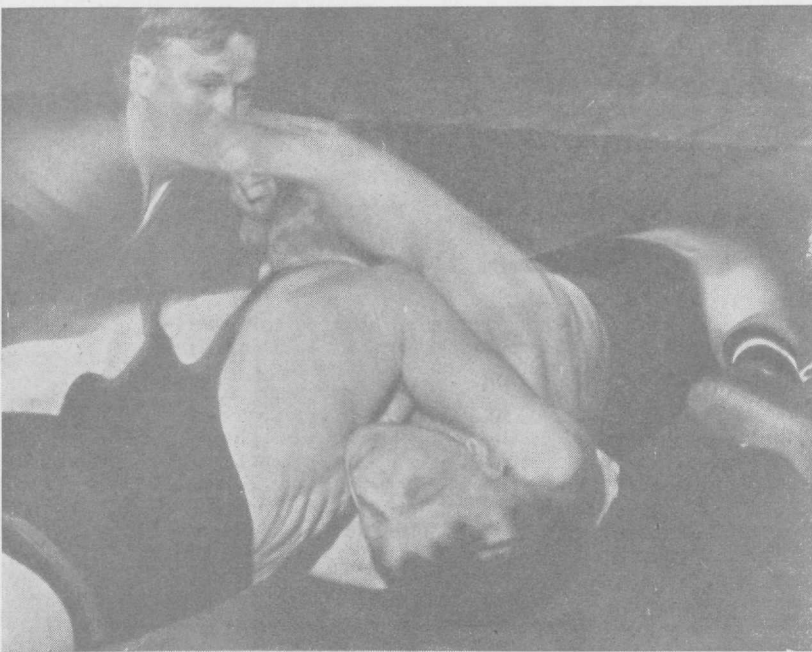
rahustamiseks, 50 m kergelt jooksu, 50 m kiirjooksu ja 50 m käiku rahustamiseks. Nii teha kuni 10 korda, millele järgneb kuni 1 km kergelt, vaba, hüplevat jooksu (rahustav jooks). Sellele järgneb käik kuni tunni lõpetamiseni.

Kolmas nädal (Teistele V nädal)

Üldiselt sama kava mis eelmisel nädalal, kuid jooksuspurtide arvu võib mõnevõrra tõsta. Ära tuleb jätta puht käigu harjutus, mis eelmisel nädalal oli veel kavas, ja selle asemele teha kolm korda nädalas käigu-jooksu-harjutusi.

Neljäs nädal

Kui ilmastikuolud veel jalgpalliväljakuile ei luba minna, tuleb jätkata käigu-jooksu-harjutusi. Kava sama mis eelmisel nädalal, kuid kolme korra asemel sooritada ainult 2 korda.

Läti maadlejad paremad

kui kunagi varem

EESTI-LÄTI 12. MAADLUS-MAAVÖISTLUS

27. veebr. 1939. a. Tallinnas.

Kärbeskaal: M. Maiste (Eesti) — J. Beinarovičs (Läti) 7:00.
Sulgkaal: K. Kundzinš (Läti) — E. Sumil (Eesti) 3:0.
Kergekaal: A. Toots (Eesti) — E. Kalniņš (Läti) 3:0.
Kergekeskkaal: E. Puusepp (Eesti) — A. Danilovs (Läti) 3:0.
Keskkaal: V. Roolaan (Eesti) — G. Ozoliņš (Läti) 2:1.
Poolraskekaal: A. Neo (Eesti) — A. Kalniņš (Läti) 3:0.
Raskekaal: J. Kotkas (Eesti) — E. Skuja (Läti) 2:1.

Kaheteistkümnendal maavõistlusel kaheteistkümnes võit — nii on lõppunud Eesti-Läti maadlusmatschide esimene tosin. Nii pidevat võidurada pole Eesti sammunud ühelgi teisel alal ühegi vastasega. Seejuures Eesti võitis Läti viimase pooltosina aasta vältel juba kolmandat korda 6:1. Varem on nii suur võit tulnud 1933. a. Riias, millal meie meeskonna juhiks oli kadunud J. Kauba, ja 1936. a. enne Berliini olümpiat Tallinnas. Nüüdkorde 6:1 puhul on aga lausuda, et Läti oli meile tasavägisemaks vastaseks kui seda lubab oletada maavõistluse numbriline vahekord. Võib ütelda koguni seda, et kui erapooletust riigist kohtuniku V. Ikose asemel oluks 3—4 kaalus kohtunikeks üks lätlane rohkem, siis Eesti võidu suhe poleks tõusnud üle 4:3, kuigi sellega oleks paarile eestlasele tehtud ülekohut.

6:1-võitu väaris Eesti igal juhul, kuid kolmes eestlaste võidetud matschis, nimelt kerge-, kesk- ja poolraskekaalus, olid lätlased lisaks võidule sulgkaalus haruldaselt vahvad võitlejad. Peale selle ei saavutanud eestlased kergekesk- ja raskekaalus seljavõitu hoolimata mäekõrgusest ülekaalust. Niivõrd sitked olid lätlased juba ainult füüsilise jõu pagasilt. Ainsana tõi seljavõidu kärbeskaalus M. Maiste, kes on arenenud matsch-matschilt ikka rohkem maailmaklassi. Enamiku teistegi eestlaste areng pole olnud paigal tammuv, kuid Maiste tõstisime välja esikätt sellepärast, et ta on kõigi meie tuisade hulgas maadluskarjäärilt noorim.

Läti spordileht „Sporta Pasaule“ ennustas oma maavõistluse-eelses numbril Eesti võitu 5:2. Seejuures kirjutuse autor pani peale K. Kundzinši teise võidupunkti toojana suurimad lootused G. Ozoliņšile, kes kord varem võitnud V. Roolaane ja vahepeal tugevasti edasi arenenud. See ennustus läks täppi sattumisest mööda napilt. Tasavägise algpüstitmaadluse järele suutis G. Ozoliņš parterimaadluses näidata väikest paremust, mis olekski kindlustanud võidu temale, kui lõpupüstitmaadlus veerenuks tasavägiselt või isegi Roolaane suuremal aktiivsusel. Kuid Roolaan, olukorda õieti mõttes, pani kõik välja prestiiži tagasivõitmiseks. Ta murdis lätlaste selja taha ja viis vastase parterisse (2½ min. enne matschi lõppu) ja jatkas parteriski üritamist (käärvarrelukk) kuni matschi lõpuni. See otsustas võidu eestlasele, kuigi lätlastest kohtunik A. Zvejnieks jäi püsima esiarvamusele. Kuid „verehäält“ silmas pidades ei saanud selle matschi puhul Zvejnieksile suurt etteheidet teha.

Kõrval pildidel kolm momenti maadlusmaavõistlusel Lätiiga: ülal M. Maiste seljatab J. Beinarovičsi; keskel A. Toots on peaü seljavõidul E. Kalniņš vastu; all J. Kotkas üritab ristvõõd E. Skuja kallal.

Midagi metsajooksust

Henn Arvo

Väga palju on räägitud meie kergejõustiku valusast kohast — jooksude nõrkusest, tüüvatuseni on arutletud, kuidas meie pikamaajooksu edasi viia, kuid, tõtt öeldes, ega sellega palju edasi pole saadud. Mitte üksinda pikamaajooksuga, egas meie lühi- ja keskmajaajooksjate klasski pole rahvusvahelise moodsuuga võttes ei tea mis. Pagan seda teab, milles asi seisab — nii on sportlaste ja spordijuhtide seas õige sageli räägitud. Ja sealjuures on vargsi poetatud sõnu — näe Soome!

Jah, Soome näib meie sageli jooksjate muinasjutumaana. Kuid Soome on ju nii lähedal, kas sealt ei või siis midagi õppida. Ongi räägitud, et saata mõnd tegevsporlast Soome „salakuulamist“ toimetama. Üksikud mehed on seal ka käinud, kuid näib, et alati veidi ebasobival ajal. Ärgu pandagu pahaks — juhus viis ka käesolevate ridade kirjutaja läinud talvel otse kevade eel Soome. Et tolkorral Soomes viibimiseks jatkus aega ligi veerand aastat, siis ei tahtnud loomulikult lasta mööda minna juhust omalt poolt selle sportliku „ime-maa“ saladustesse tungida. Sattusin, kuigi tehtult, Lahtis keskmajaajooksjate hulka, parajasti, kui need olid alustamas metsajooksu. Lippasin siis hõimuvõlledega õige sageli mööda metsaaluseid ringi ja nüüd tagantjärele usun, et mul õnnestus sealt midagi õppida. Hakkasin seda nüüd tagantjärele uskuma sellepärast, et vahepeal juhtus midagi, mida ma kunagi varem hiigelpingutustega pole kätte saanud. Nimelt sain üheainsa suvega 400 m jooksus 54,2 sek. pealt 51,1 sekundile, 200 m jooksus 24,2 sekundit 23,2 sekundile jne. Ja tahes-tahtmatult pean uskuma, et see on kevadise Soome treeningu mõju. Olen ju eelmistel aastatel ka teinud väga tugevat treeningut, kuid pole mingil viisil edasi saanud. Ja nüüd, kus Soomes tehtud treening võrreldes kõikide minu eelmiste aastatega, oli hoopis kerge — tuli aga seda suurem edasiminekuks. Seepärast mõtlesin asja üle pikemalt järele ja nüüd, kus usun, et mu mõtted on küllalt kristalliseerunud, ei oleks vast ülelignie asjast veidi avalikumalt rääkida.

Kogu jutt piirdub metsajooksuga. On parem, kui sellest rääkida võrdlevalt — kuidas Soomes ja kuidas meil, siis oleks pilt veidi selgem. Lähtun ainult isiklikust vaatepunktist.

Alul — kuidas oli Soomes. Oma üllatuseks leidsin, et metsajooks Soomes oli ülilihtne ja kerge. Need sportlased, kellega mind juhus kokku viis, ei olnud maailmakuulsad nimed ja võib olla, nad siis tegid vastavalt oma „kaliibrile“

Täiesti väärtalt tegutses A. Zvejnieks aga raskekaalu-matschil. Alginutist oli ülekaalukaks ründajaks J. Kotkas, kuid ainult mati väikesed mõõdud (5×5 m²) ei võimaldanud tal E. Skujat kindlamini pihku saada. Kord selja taha pääses ja heidet üritades, libisesid ta käed lahti ja ta sattus hetkeks ise parterisse alla, kuid see ei annud mingisugust alust Zvejnieksile algpüstimaadluse järele anda paremust Skujale ja sama korrata matschi lõppenult, kui Kotkas kogu aeg oli olnud suure, ülisuure paremus. Et E. Skuja pidas Kotkale 20 min. vastu, oli kangelaslik töö, kuid et Kotkas sai töövõidu hääletega ainult 2:1, oli Zvejnieksi jonn, mis näiteks euroopavõistlustel oleks tema tagandanud kohtniku kohalt.

Teiste maadlejate kohta lisaksime, et A. Toots, kes märtsi keskpaiku sai 29-aastaseks, näib nüüd olevat saavutanud oma elu parima vormi. Agu Neo kohta oleks imestada tema rebasekogemusi, mille varal ta oma võidu sitke A. Kalniš vastu asetab väljaspoole kahtlusi. Kui E. Puusepp saaks kellelki „laenata“ veidi juure loomupärast jõudu, siis oleks ta küps euroopameistriks, millist tiitlit ta siiski võib saavutada oma suure taiplikkusega ja kogemuste pagasiga. Läti parimateks olid G. Ozoliņš ja A. Kalniņš, kuna ainukesed võidupunkti toojad K. Kundziņšil on suures konkurentsis vähem väljavaateid.

ka treeningut nõrgemalt kui vast suured kahurid. Kuid eeldan, et Soome on siiski nii ühtlaselt õigetest treeningviisidest ja arusaamistest läbi imunud, et kõik sportlased on enamvähem õigel radadel.

Nii — ja soomlaste metsajooks ei olnudki õieti midagi muud, kui paaritunnine või veelgi pikemaajalisem matk metsas. Mõnda metsa tavalises matkarõivastuses — jalas suusa-saapad ja suusapüksid, seljas sviiter või tuulepluus. Otsekohe siirduti pehmele ja kohati veel lumisele metsamaastikule. Alustati rahuliku käiguga ja veidihaaval hakati tempot kiirendama. Siis mindi üle rahulikule sõrgile, jälle käidi, jalutati ja joosti, kuni leidsin, et kopsud on rakendatud ühtlaselt, kuid tugevasti tööle. Niipea, kui kopsude koormatus liiga suurenes, tasandati otsekohe tempot. Vahepeal tehti mitmesuguseid võimlemisharjutusi ning edasi läks jälle vahelduvas, mänglevas järjekorras. Löödi isegi lõbusat laulu ja tehti poisikeselist nalja. Kuid kopsud töötasid kogu aeg pideva ühtlusega, kogu organism oli rakendatud harmoonilisse tegevusse. Mis eriti tähelepanu paelus — jooksjad hingasid äärmiselt rütmiliselt nagu masinad. Ei mingisugust hingeldamist. Õhku hingati sisse rahulikult ja aeglaselt, süsi-happerikkast õhust tühjendati kopsud aga veidi kiiremini, kui sündis sissehingamine. Sellega on seletatav, et ei saagi tekkida hingeldamist. Põhjaliku väljahingamisega eemaldatakse tarvitatud õhk kopsudest kiiresti. Juhul, kui kopsud ei oleks tarvitatud õhust täielikult tühjendatud, ei saaks veri uuel sissehingamisel mitte nii palju hapnikku ja tulemuseks oleks hingamistempe paratamatu kiirenemine — hingeldamine ja koos sellega pisted j. m.

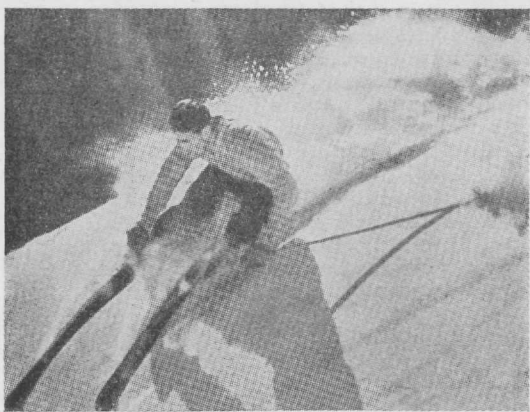
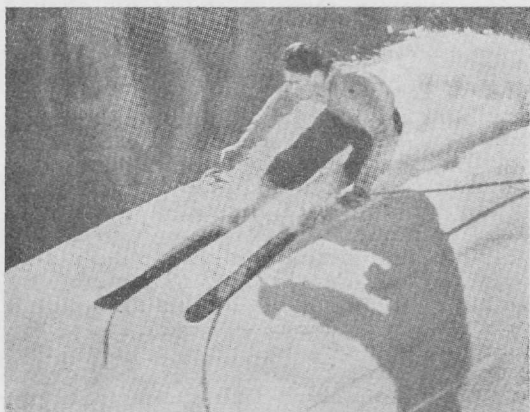
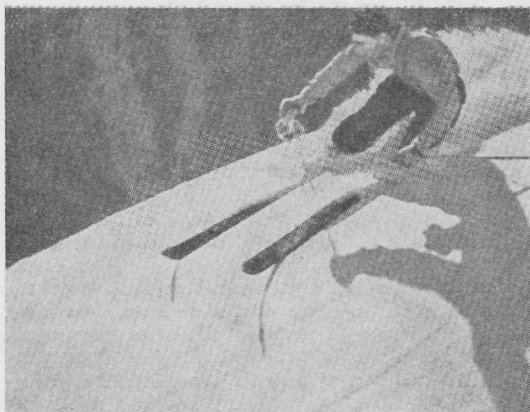
Paaritunnilise metsasoleku järele tagasi tulles tuntakse, kuidas siseelundid on põhjalikult tuult saanud, kuna aga jalad ei olegi kuigi väsinud. Kõik see tegevus oli nii kerge, et tundub, nagu oleks tehtud vaid nalja.

Nüüd tagantjärele leidsin selle tõe, mis peitub metsajooksus. Metsajooks on eelkõige siseelundite, eelkõige müüdugi kopsude, tugevdamiseks. See vast ongi see s i s u, mille poolest Soome jooksjaid peetakse väga tugevateks. „Sisu“ pole muud, kui tugevad siseelundid ja oskus, neid õieti tarvitada. Kui Eesti jooksjatel enamil juhtudel ikka „võhm“ imeruttu välja läheb, siis võib seda seletada ainult sellega, et meie jooksjad ei oska õieti hingata ja oma siseelundeid tugevaks harjutada. See võib olla ainus põhjus sellele, et üks väga tugevate elastsete jalgadega ja üldiselt väga terve ja kiire mees võib kaotada näiliselt üsna nõrgale mehele, hingeldades lämbumiseni, samal ajal, kui too teine naerulsui edasi lippab.

Mida teevad siis meie jooksjad?

Kõigepealt — metsa ei mindagi. Otsitakse üles mõni silutatud või kivikõva tee ja hakatakse seal siis algusest peale pöörase tempoga jooksma. Nii vuhitakse pool tundi, palju rohkem enam ei jõuta, sest siis on kõval pinnal jalad juba pörutatud ja kanged ning „hing lõngaga kaelas“. Südamene on aga salajane lootus, et oi — küllap ma nüüd lähen heaks! Kui eriti hasarti minnakse, lüüakse isegi selline tempo peale, et nõrgemad kaaslased jäävad kaugele maha. Sellega tehakse treeningjooks mingisuguseks võistlusejooksuks. Ja ühe nädala jooksul tehakse kolm sellist „maratoni“. (!) Ei või öelda, et meie jooksjatel puudub tahe! Kuid keegi ei mõtle asja üle põhjalikumalt järele. Ei panda nagu tähelegi, et selline jooks kurnab pööraselt. Soome jooksuulused ütlevad, et nädalas üle ühe võistlusejooksu on juba liig. Meie sportlased aga teevad juba varakevadel ettevalmistuse ajajärgus nädalas koguni kolm jooksu, mis oma iseloomult on raskeimad võistlusejooksud. Ja imestatakse pööraselt, kui suvel leitakse endid täielikult kokkuvarisenuna. Kogesin ühe oma sõbra kaudu, kui valusasti võib lõppeda „metsajooks“ meie kombe järele. Too sõber tegi kogu talve läbi kuni suveni otse pööraselt hoolsalt tööd, kuid suvel sõeraajale tulles ta ei suutnud isegi mitte niipalju kui eelmisel aastatel peagu ilma igasuguse treeninguta. Nii on selge, et meil on midagi päris väär.

Lumevaene

Kogu maailmas on viimastel aastatel ilmastikus valitsemas suuri ebakorrapärasusi. Kohti, kus lund tunti vast ainult piltide ja kirjanduse kaudu, on tabanud hävitavad külmad ja tuised, seevastu põhjamaail südatalvel sajab laia vihma ja tuntakse elulist vajadust endise rohke lume järele. Olgu ilmastik milline tahes ja põhjustagu selle muutumist mis tahes, ei tohi see anda aga põhjust käegalöömiseks kogu suusaspordile. Kõik loodame, et momenti ilmastik on ajutine nähe ja varsti tulevad tagasi „vanad head ajad“, millal lumi sadas maha novembri alul ja püsis pidevalt aprillini. Juba järgnevatks talveks ootame jälle küllaldaselt külma ja lund, et täie innuga kasutada neid võimalusi, mida pakub paar suusalauda ja paks pehme lumi...

Võib tõesti esitada küsimuse, milliseks kujuneb meie suusasport edaspidi, arvestades viimaste aastate äärmiselt lühikest talve ja lumevähesust. Kui me peaaegu igal teisel spordialal oleme suutnud anda üksikuid tippklassi kuuluvaid mehi, siis peame loobuma mõttest nõuda sama ka suusaspordilt. Oleme looduslikkude ja maastikuliste eelduste puudumise pärast võimetud andma mehi, kes tutvustaksid rahvusvahelises suusatajate konkurentsis Eestit spordirahvana.

Peame jääma oma võimaluste piiridesse ja tähelepanu suunama enamsisemise konkurentsi tihendamisele ja tugevdamisele, samuti laiemate suusaspordihuviliste oskusliku külje töstmisele. Samaaegselt peame oma eliitsuusatajatele siiski võimaldama välisvõistlustele pääsu, et saada juure kogunud mehi, kes on võimalised kodus oma teadmisi rakendama teiste väljaõpetamiseks.

Kuna tuleval aastal taliolümpia kavas St.-Moritzis puudub suusatamine, koguneb kogu maailma suusaelliit samal ajal Oslosse suusatamise maailmavõistlustele, mis töötavad kujuneda miniatuurseks olümpiaks. Olümpiakomitee peab kindlasti võimalust leidma läkitada Oslosse 6—7 suusatajat. Suhteliselt edukamad peaksime meie olema patrullsuusatamises, kuna oleme Poolaga sel alal peaaegu võrdsed ja Poola platseerus Zakopanes...?

*

Möödud talv on meil viimastest aastatest lumevaesemaid. Sellest tingituna ei saanud peaaegu üldse läbi viia ettenähtud võistlusi, välja arvatud Tallinn—Valkla—Tallinn teatesuusatamine, mis vastandina eelmiste aastate lumekehvusele õnnestus seekord suurepäraselt just heade lumeolude tõttu.

Seoses II Eesti Mängudega pidi korraldatama ka II Eesti Talimängud, milleks tehti pidevaid ettevalmistusi. Suur ja kestev sula tõmbas aga ka sellele kriipsu peale ja Talimängud oldi sunnitud edasi lükkama järgnevatks talveks.

Koos Talimängudega jäid pidamata ka Eesti meistri-võistlused suusatamises, kuna need pidid toimuma koos.

Siin-seal korraldati küll suusavõistlusi, kuid ainult kohapealse konkurentsi, sellepärast puudub ka üldpilt, mille järele võiks koostada paremustabeli.

Paremas olukorras on olnud Narva suusatajad, kus lumi on peaaegu pidevalt püsinud detsembri algusest kuni märtsi keskeni. Kohapeal on jõutud korraldada rida suusavõistlusi, kus järjekindlalt paremaks on osutunud vanameister V. Kaaristo, kellele järgnevad E. Pransa ja Th. Krassikov. Röömustav on noorte, A. Ilvese ja V. Vallasoo, platseerumine ettepoole nii mõnestki endisest kuulsusest.

Tallinnas korraldatud politsei ja kaitseliidu võistluste tulemuste järgi tuleb Tallinnas paremaks pidada E. Siitani, cdasi järgnevad V. Särak, J. Tartu, E. Tartu, K. Uhkai.

Viljandi suusatajaist on kohapeal edukam olnud J. Vaht, kes mitmel korral lõi vanameistrilt J. Koovitiit.

Üldpilt paremuselt kujuneks järgmiseks: 1. ja 2. V. Kaaristo ja E. Siitan. 3. E. Pransa. 4. V. Särak, 5. J. Tartu.

suusatamishooaeg

6. K. Uhkai. 7. E. Tartu. 8. A. Ilves. 9. V. Vallasoo. 10. J. Vaht.

Suusahüpetes saadi korraldada kogu Eesti kohta ainult ühed võistlused — Mustamäel. Koos oli seevastu aga kogu meie suusahüppekaader. Erilist üllatust võistlus ei toonud, välja arvatud vast ainult eelmise aasta meistri E. Raidla jäämine viimaste hulka.

Meie suusahüppajate 6 esimese üldjärjestus peaks momentil olema järgmine: 1. O. Veldeman. 2. A. Peepre. 3. E. Raidla. 4. S. Pohlman. 5. B. Saame. 6. S. Sumeiko.

Kui eelmisel aastal eriti hoogu läks mäesõidu harrastamine ja võistluste korraldamine, siis tänava talve ei saadud korraldada ainsatki värvasõidu võistlust. Esmakordselt pidid käesoleval talvel korraldamisele tulema ka värvasõidu meistri-võistlused — aga jällegi lumi, lumi!...

Tänavused FIS-maailmavõistlused suusatamises kujunesid Põhjamaade ja Kesk-Euroopa vahel kibedamaks heitluseks kui kunagi varem. Seejuures põhjamaalased olid sunnitud loovutama oma igivanad troonid ja kroonid säärestel oma spetsiaalaladel, nagu seda on olnud aastakümnete vältel mäehüpped ja kombineeritud suusatamine. Mõlemal alal võitsid meistritiitlid sakslased, kes lisaks viiele meistritiitlile alpi-aladel saavutasid täielise üleoleku, kvalifitseerudes maailma parimana Zakopanes peetud võistlustel.

Sensatsiooniks nr. 1 oli sakslaste poolt Gustl Berauer. Kombineeritud suusatamisvõistluse suusasõidu järele, milles sakslane jäi kuendaks, ei võidud üldse veel karta hädaohtu põhjamaalastele, sest enne sakslast oli 3 norralast, 1 rootslane ja 1 soomlane. Võis ainult arvata seda, et soomlane Mäkinen lööb norralasi nende rahvuslikul alal. Kuid hüpetes komistisid põhjamaalased üksteise järel ja kui siis Gustl Berauer saavutas 65 m ja seejuures jalgadele jäi, oli kogu suusastaadion nagu surmavaikus. Norralaste rinne oli läbi murtud.

Sakslaste sensatsiooniks nr. 2 oli mäehüpetes Josef Bradl. Tegelikult on ta juba ammutuntud hüppaja, kes on saavutanud marmut-tagajärgi. Mäehüpetes rullisid võistlused lõpp-päeval. Asbjörn ja Birger Ruudid sooritasid ilusad hüpped — 68 ja 72,5 m. Siis suur norralane Kongsgaard saavutas 76 m. Siis hüppas Bradl — 80 m! Suur juubeldus. Teisel ringil Asbjörn tegi 70 m. Siis Birger — 81,5 m! See oli tema maailmaestrihüpe, — mõtlesid kõik. Kongsgaard saavutas 79 m, ja siis hüppas Bradl. Kaugele ta hüppab? Kindlasti 80 m, sest lumi oli muutunud libedamaks, kuid tuli 76,5 m. Nüüd oli selge, et meistriks tuleb kas tema või Birger. Bradlil oli hüpete kogupikkus paar meetrit suurem, kuid Birger Ruudi hüpped olid stiililt paremad. Kumb võidab? Mitu tundi vältas kohtunike arvutustöö ja siis kuulutati välja, et Josef Bradl oli napilt võitnud Birger Ruudi ees!

Mäestlaskumises, värvasõidus ja mõlema ala kombineeritud võistluses olid kindlad favoriidid sakslased. Ainult meeste värvasõidus viis nende nina alt tiitli ära šveitslane Rudolf Rominger. See võistlus toimus lumetormis. Kuid kui sõitis Rominger, siis hetkeks torm vaibus ja šveitslasel oli õne sakslase Pepi Jenneweini võitmiseks. Kuid viimane tuli kahe teise kohaga (mäestlaskumises teine H. Lantschneri järel) siiski kombineeritud võistluse maailmaestriks. Naiste olümpiavõitja Christl Cranz võitis kõik kolm maailmaestritiitlit! Alpi-aladel ei pääsenud auhinnaile ükski põhjamaalane.

Soome tegi oma töö eeskätt teatesuusatamises 4×10 km. Puhus kõva tuul, mis kohe mattis sisseaetud rajad. Kümme meeskonda startis tiitlile. Kuid soomlastele ei leidunud vastast. Pitkänen andis teate Alakulppile edasi suure edumaa juures. Alakulppi küll veidi kaotas maad, kuid Olkinuora oli jälle võimas. Kui sõidu esimesena lõpetas Karppinen, ei tei-

nud keegi üllatanud nägu. Ka Rootsi teine koht ei äratanud tähelepanu. Kuid siis tuli sensatsioon: itaallased tulid kolmandaks, lüües norralasi! Järgnesid Šveits ja Saksa.

18 km võit läks külmalt Soomele. Kõigepealt Soome kaksikvõit Kurikkala ja Karppise näol, ning lisaks 4., 6., 8., 9. ja 11. koht. Parim rootslane tuli kolmandaks ja parim norralane viiendaks. Veel kord nähti, et suusa-„sprindid“ kuuluvad Soomele.

Kas Soome võidab ka sõjalise patrullsuusatamise? Või kordab Itaalia oma olümpialooreid? Võitis koguni Saksa ja sai vaevatuks marssal Rydz-Smigly pokaali. Järgnesid Rootsi, Poola, Itaalia ja alles siis Soome.

Norra esimene ja viimane triumf oli 50 km suusatamine. Lars Bergendahl läbis kõik kontrollpunktid suure edujajaga favoriitideks peetud soomlaste ees. Lõpu eel katkes tal üks sidemeist, kuid see enam ei takistanud võidu saavutamist. Bergendahl tore aeg 2.57.43 sunnib kahtlema, kas distants oli öieti mõõdetud. Karppinen kindlustas ka sellel distantsil endale teise koha.

Tava kohaselt on iga riik pärast võistlusi omamoodi teinud arvutusi, kes oli parim rahvus Zakopanes. Kui arvestada kõigi aladega peale patrullsuusatamise ja punktid anda 7, 5, 4, 3, 2 ja 1, on paremusjärjestus järgmine: 1. Saksa 104. 2. Norra 35. 3. Soome 33. 4. Šveits 29. 5. Rootsi 25. 6. Prantsuse 6. 7. Itaalia 5. 8. Poola 5. Kui aga arvestada puhtsuusatamise aladega — 18 ja 50 km, teatesuusatamine, kombin. suusatamine ja mäehüpped, siis on esikohal Soome 33 punktiga. Järgnevad Norra 30, Saksa 18, Rootsi 18, Poola 5, Itaalia 4 ja Šveits 2.

Võistluste tehnilised tulemused olid:

4 × 10 km: 1. ja maailmaestri Soome (Pitkänen, Alakulppi, Olkinuora, Karppinen) 2.08.35. 2. Rootsi (Hägglund, Stenvall, Westberg, Pallin) 2.09.43. 3. Itaalia 2.13.38. 4. Norra 2.13.55. 5. Šveits 2.15.43. 6. Saksa 2.16.37.

18 km: 1. ja maailmaestri J. Kurikkala, Soome, 1.05.30. 2. K. Karppinen, Soome, 1.06.55. 3. C. Pallin, Rootsi, 1.06.35. 4. K. Jalkanen, Soome, 1.07.42. 5. L. Bergendahl, Norra, 1.07.34. 6. P. Niemi, Soome, 1.07.56.

50 km: 1. ja maailmaestri L. Bergendahl, Norra, 2.57.43. 2. K. Karppinen, Soome, 3.00.27. 3. O. Gjöstein, Norra, 3.05.42. 4. P. Vanninen, Soome, 3.05.56. 5. P. Niemi, Soome, 3.06.48. 6. A. Hägglund, Rootsi, 3.08.56.

Mäehüpped: 1. ja maailmaestri J. Bradl, Saksa, 224.7. 2. Birger Ruud, Norra, 224.2. 3. A. Kongsgaard, Norra, 223.1. 4. S. Eriksson, Rootsi, 222.2. 5. S. Marusz, Poola, 219.5. 6. H. Myhra, Norra, 218.6.

Kombineeritud suusatamisvõistlus: 1. ja maailmaestri G. Berauer, Saksa, 429.6. 2. G. Sellin, Rootsi, 426.6. 3. M. Fosseide, Norra, 422.4. 4. A. Marusz, Poola 410.6. 5. G. Meergans, Saksa, 408.5. 6. Chr. Merz, Saksa, 403.0.

Mäestlaskumine: 1. ja maailmaestri H. Lantschner, Saksa, 3.26.88. 2. J. Jenneweini, Saksa, 3.28.03. 3. K. Molitor, Šveits, 3.29.57. 4. W. Walch, Saksa, 3.30.31. 5. L. Agnel, Prantsuse, 3.32.84. 6. V. Chierori, Itaalia, 3.33.31.

Värvasõit: 1. ja maailmaestri R. Rominger, Šveits, 2.01.6. 2. J. Jenneweini, Saksa, 2.05.3. 3. W. Walch, Saksa, 2.08.8. 4. R. Cranz, Saksa, 2.09.0. 5. H. Lantschner, Saksa, 2.19.0. 6. K. Berg, Norra, 2.21.3.

Kombinatsioon: 1. ja maailmaestri J. Jenneweini, Saksa, 345.8. 2. W. Walch, Saksa, 352.0. 3. R. Rominger, Šveits, 353.6. 4. R. Cranz, Saksa, 357.6. 5. H. Lantschner, Saksa, 359.8. 6. K. Berg, Norra, 369.5.

Mäestlaskumine naistele: 1. ja maailmaestri Christl Cranz, Saksa, 3.25.24. 2. L. Resch, Saksa, 3.39.15. 3. H. Gödl, Saksa, 3.40.71. 4. F. Matusierre, Prantsuse, 3.42.93. 5. G. Schaad, Šveits, 3.46.29. 6. V. Nicole, Prantsuse, 3.48.62.

Värvasõit naistele: 1. ja maailmaestri Christl Cranz, Saksa, 2.36.3. 2. G. Schaad, Šveits, 2.46.5. 3. May Nilsson, Rootsi, 2.55.8. 4. L. Resch, Saksa, 2.58.9. 5. E. Hoferer, Saksa, 2.59.3. 6. E. Spockeli, Norra, 3.03.7.

Kombinatsioon naistele: 1. ja maailmaestri Christl Cranz, Saksa, 330.2. 2. G. Schaad, Saksa, 359.5. 3. L. Resch, Saksa, 362.3. 4. May Nilsson, Rootsi, 383.9. 5. Laila Schou-Nilsen, Norra, 385.8. 6. E. Hoferer, Saksa, 389.8.

Sõjaline patrullsuusatamine: 1. Saksa, 2.26.16. 2. Rootsi, 2.28.49. 3. Poola 2.42.31. 4. Itaalia 2.42.39. 5. Soome 2.53.37. 6. Rumeenia 2.54.58. 7. Ungari 3.46.42.

A. Peepre

KOGU MAAILM

Mie ajakirjanduses on juba olnud juttu Jaapanist kui uuest tõstesportidimaast maailmas. Ajal, millal meie pilgud on olnud pööratud rohkem Ameerikale ja Venemaale, kust järjest kuuleme teateid uutest fantastilistena näivatest tagajärgedest tõstmises, on Kaug-Ida tõstesport võtnud suurt hoogu. Jaapanlased on eriti kergemates kaaludes hakanud andma maailmaklassiga tõstjaid. Sulgkaalus näiteks tõstis varentundmatu Juitsu Nan olümpia-kolmevõistluses kogusummaks 315 kg, millest rohkem on varem tõstnud ainult Anthony Terlazzo ja venelased. Peale selle on jaapanlastel teisigi suurtõstjaid, kellega Jaapan tahab esineda käesoleva aasta maailmavõistlustel.

Juitsu Nani saavutust on mitmel pool peetud blufiks. Nüüd on aga saabunud rahvusvahelise tõsteliidu (FIH) ametlik maailmarekordide tabel, milles 1. jaanuariks 1938. a. kinnitatud rekordide seas võime lugeda sama jaapanlase nime sulgkaalus maailmarekordi hoidjana surumises. Tema tagajärg on 97,5, kuna endine rekord oli 1 kg võrra väiksemana sakslase H. Liebschi nimel. Seega esimene maailmarekord tõstmises jaapanlastelt.

Samas tabelis võime lugeda, et prantslase Hostini nimi on kadunud maailmarekordimeeste hulgast. Tema viimane maailmarekord oli tõukamises 157 kg. Nüüd

Kaks, keda peetakse Euroopa parimateks korvikütideks: lätlane V. ŠMITS ja eeslane H. VESKILA.

on see 160 kg-ga egiptlase J. Vassifi nimel. Muuseas: ka ameeriklane J. Davis on tõstnud poolraskekaalus 160 kg, kuid see pole veel jõudnud kinnitamisele FIH-ile.

Saksa raskejõustiku häälekandja „Kraftsport“ on avaldanud maadlusmaavõistluste kokkuvõtte, mida Saksa on pidanud 1926. aastast kuni tänapäevani. Selle kokkuvõtte järgi on Saksa pidanud 31 maavõistlust, millest võitnud 19 ja kaotanud 12. Võisteldud on 11 riigiga, misjuures kaotusi on saanud Rootsilt, Ungarilt, Daanilt, Usalt ja Eestilt. Huvitaval kombel pole Saksa ühtki maavõistlust Soomega. Tänavu sügisel tuleb vist teostamisele esimene sellesarnane.

Võrdluseks on tuua, et Eesti on tänapäevani pidanud samuti 31 maavõistlust ja võitnud samuti 19, kuid kaotusi on üks vähem — viigi arvel Soomega.

Suurimateks internatsionaalideks Saksa rahvusmeeskonnas on Ehrl (19 korda) ja Schäfer (18). Meil on aga üle paarikümne-kordseid internatsionaale, V. Väli koguni 31-kordne, kuid selle eest on meil kordade juure kaasa arvatud esinemised ka olümpiamängudel.

Euroopameister kuulitõukes Aleksander Kreek võistles 12. märtsil Berliinis sisevõistlustel, kus ta kaotas Saksa uuele kuulitõuke-tähele Trippelle. Viimane saavutas suurepärase tulemusena 16.05, kuna Kreek jäi 15.70-le. Kolmandaks tuli sakslane G. Stöck — 15.61.

Huvitav on lugeda, mida „Der Leichtathlet“ kirjutas enne nimetatud võistlust.

„Huvitavaks kujuneb võistlus ka kuulitõukes, isegi siis, kui Woellke ei stardi, millega tuleb arvestada. Saksa on ka sel juhul euroopameistri Kreegi (Eesti) vastu esindatud väljapaistvalt, eeskätt Trippe ja Stöcki näol. Trippe on Saksa lootustandvaim kuulitõukaja, kelle talent ammu oli teada, kes aga veel täiel määral ei saanud välja areneda, kuna puudus kontsentratsioon ühele alale. Nii oli olukord läinud suvel. Vahepeal on aga Trippe toodud Berliini ja siin on ta talvet kasutanud laitmatult. Treeningul tõuked üle 16 m pole temalt haruldased, vaid peagu järjepärased (toim. sõrendus). Tuleb ainult ära oodata, kui kaugele ta tõukab võistlustel.“

Niisiis: sakslased olid väga hästi teadlikud Trippe võimetest. Igal juhul on Kreegile kerkinud kardetavam võistleja kui seda seni oli Woellke. Kreegi kaotust sisevõistlustel ei saa aga praegu võtta väga tõsiselt, sest Kreek on treninud lühikest aega, sakslane aga kogu talve ja paremates oludes. Enne sõitu Berliini Kreek ei lootnud saavutada 15½ m, kuid suutis teha koguni 15.70. Kuid suveks peab ta tõsiselt trenima, et mitte nii kergesti loovutada maailma parima kuulitõukaja koha, mida ta omas läinud aastal.

Oleme sageli mõtelnud, kuidas Ameerikas suudetakse kergejõustiku sisevõistlustel saavutada nii suurepäraseid jooksuaegu, et need kipuvad ületama välisradadel püstitatavaid rekorde. Nii on Glenn Cunningham katnud sisevõistlustel 1 miili 4.04,4-ga, mis tervelt 2 sekundi võrra parem Sidney Woodersoni väljas saavutatud maailmarekordist. Nüüd oleme saanud selguse.

Suuremad sisevõistlused Ameerikas on korraldatud New Yorgi Madison Square Gardenis. Seal on aga transporteeritavad puurajad, misjuures laud on taladele loodud jooksusuunas, nii suurte vahedega, et laud jooksul vetruvad. Seetõttu nad pikendavad sammu ja annavad sammule suurema elastsuse kui sõerajad. Selles ongi sisevõistluste vägevate jooksutagajärgede saladus.

SPORDIB

Meiegi spordirahvas tunneb väga hästi Matt McGrathi nime. See mees võitis Stokholmi olümpial, kus startis ka eestlasi, vasaraheite tulemusena 54.75. Nüüd on see mees surnud. Ta sulges silmad 18. detsembril 1938. a. Huvitav on, et tema kui ka Pat MacDonaldi elud on joonsud nagu üht linti mööda. Kõigepealt mõlemad on iirlased ja sündinud Iirimaa. Mõlemad siirdusid koos vanematega Ameerikasse. Mõlemad teenisid New Yorgi politseinikena. Mõlemad olid Ameerika mitmekordsed meistrid kuulitõukes, vasaraheites ja raskusheites. Mõlemad olid olümpiavõitjad. Mõlemad olid tüsedakogulised, kaaludes 115 kg. Ja lõppeks: mõlemad surid lähestikkul ühel ajal, McDonald suri ümmarguselt aasta varem, misjuures üks suri 61- ja teine 62-aastasena.

Hiljem surnud McGrathi nimel on praegugi veel raskusheite maailmarekord.

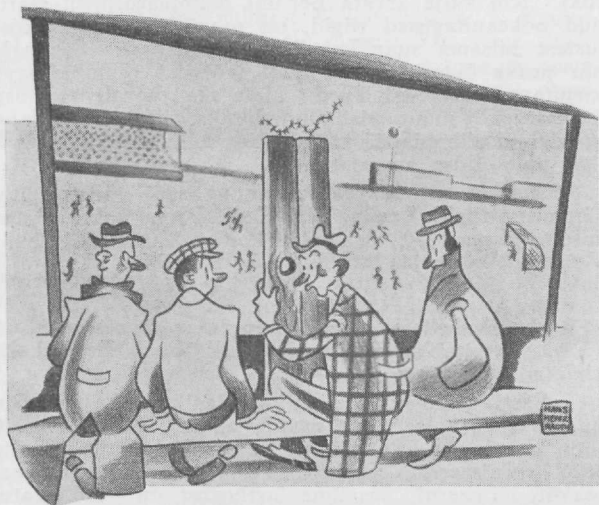
Us-Meremaal on kavatsusel korraldada 1940. a. algul suured kergejõustikuvõistlused, millele nad küllakutse saatsid eeskätt inglastele. Inglastelt saabus aga ootamatu keeldumine põhjendusega, et olümpiamängude tõttu Helsingis ei saa nende sportlased ette võtta pikki ja väsitavaid reise. See muutis uus-meremaalaste meele nukraks, kuid nad otsustasid teha uue katse, kuid juba ameeriklastega.

Ameerikast tuli lihtne, kuid rõõmustav vastus: „Paljud ameeriklased, kes ei pääse Helsingi olümpiale ja on sunnitud koju jääma, pole halvemad nendest, kes sõidavad olümpiale“. See tähendas: Ameerikal on küll mehi saata Uus-Meremaale.

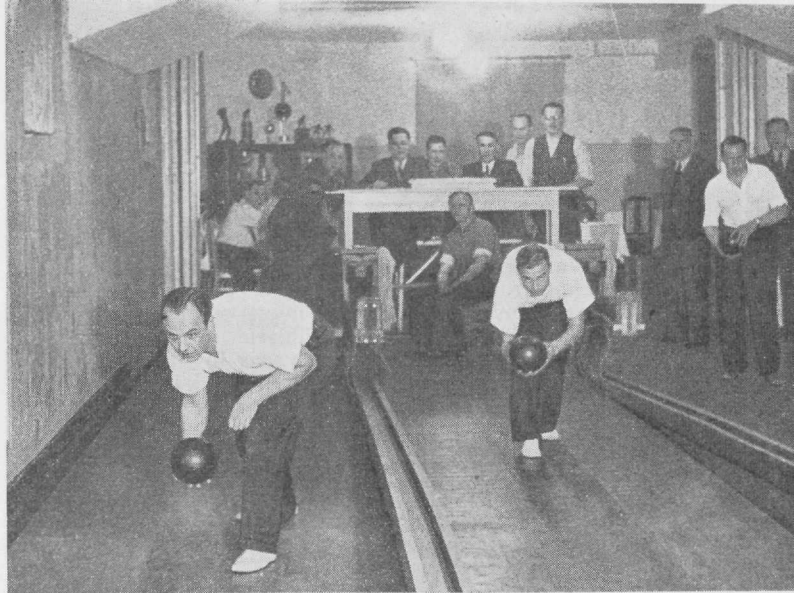
Kreegi omaaegne kavatsus siirduda välisriigi kodakondsusse on veel nüüdki, kaua aega tagantjärele, annud põhjust saksa kergejõustiku häälkandjal tõsta üles küsimus: „Kas mitte auk olümpiamäärustes?“

Kõigepealt märgitakse seda, et soomlane Kalevi Kotkas on sündinud Eestis ja on Soome kodakondsusse siirdunud hiljem, ja siis soomlasena esinenud ka Berliini olümpial (enne siirdumist Soome kodakondsusse K.

Välismaa nalja.

„Teie vabandage mind, kuid nii olen ma harjunud juba lapsepõlvest ja teisiti ei paku mulle matschi jalgimine huvi“.

Veeremäng on TGVK teedel täies hoos. Kas tänavu sellel spordialal ka euroopavõistlustele?

Kotkas esines ühel maavõistlusel Eesti värvides — toim. märkus). Ameerika ujumistenomeen Adolf Kiefer on sündinud küll Ameerikas, kuid tema isa elas Saksamaal, Strassburgis ja Spandaus, kus ka abiellus, ning hiljem Ameerikasse reisis. Kuulus kanaliujuja Gertrud Ederle sündis Lõuna-Saksamaal saksannana, kuid hiljem esines „pesuehtsa“ ameeriklannana. Vasaraheite hiiglane Folwartshny, kes stardib USA nimel, on sündinud tegelikult kuskil Saksaa-Leedu piiril, olles pigemini eurooplane (tõenäoliselt leedulane — toim. märkus) kui ameeriklane.

Sääraseid sportlasi olevat veel palju, kes on sündinud ühes riigis, kuid hiljem naturaliseerunud teises riigis ja kes pole leidnud võimaliku olevat sünnimaale tagasi tulla. Nende suhtes ei saa midagi ette heita. Teine lugu olevat aga nendega, kes kindla sihiga siirduvad teise riigi kodakondsusse, et seal sportlasena startida olümpiamängudel teistes värvides. Sääraste juhtumite vastu on praegused olümpiamäärused jõuetud. Küll on aga öeldud, et kord ühe riigi nimel olümpiamängudel startinud sportlane ei saa teisel olümpial startida teise riigi nimel. Nii oli lugu Vincenz Dunckeriga, kes 1906. a. startis Saksaa nimel Ateena vaheolümpial ja keda hiljem ei lastud Lõuna-Aafrika nimel startida Londoni olümpial 1908. Seejuures Lõuna-Aafrika olümpiakomiteel, kes Dunckeri oli tegelikult juba seadnud Londoni olümpiale, polnud aimugi, et saadetu oli kunagi poisina juba kaasa teinud ühe olümpia.

Sakslased tahavad nõuda, et ühest kodakondsusest teise siirdumisel sportlasi ei lubataks olümpiamängudel startida uue riigi nimel.

Kuldmedaleid aasta parima spordisaavutuse eest jagatakse välja ka Uus-Meremaal. 1938. a. parima sportlasena kandideerisid seal keskmaajooksja Vernon Patrick Boot ja pikamaajooksja A. Matthews. Kuigi esimest peeti suuremaks favoriidiks, anti kuldmedal siiski Matthewsile, kes 3 miili jooksis ajaga 13.59,0. Maailmarekordist, mis Lehtise nimel 13.50,6-ga, jäi tal ainult veidi puudu.

Ameerika suure trofee — Sullivan trophee — 1938. a. parima ja korralikuma sportlasena võitis kestvaajooksja D. Lash, kes maailma mõõdupuus pole soomlaste kõrval kuigi väljapaistev jooksja.

Kummad on paremad, kas amatöörid või profid? — see küsimus oli Eestis akuutselt päevakorras karja aastate ees, millal küsimust taheti lahendada maadluse alal. Tol ajal Eestis viibinud elukutselised maadlajad põiklesid võimeid katsetamast tolaeagsete asjarmastajatega isegi kinnistel võistlustel. See kõrvale-

põiklemine ei tulnud aga ootamatult, sest Eestis oli juba varem selge, et elukutselised ei suuda vastu panna amatöörmaadlejatele.

Nüüd kuuleme lahendust amatööride ja profide paremusküsimuse kohta ka vehklemisspordis.

Varematal aastatel oli Itaalias kombeks korraldada vehklemisvõistlusi asjaarmastajate ja elukutseliste vahel. Tänavu elustati see komme uuesti ning kutsuti kokku „diletandid“ ja „meistrid“ ühisele vehklemisturniirile. Kokku tuli 34 vehklejat, nende seas 16 elukutselist. Turniiri tulemus oli suuresti üllatav: ükski elukutselistest ei pääsenud lõppvõistlustele!

Itaalia spordileht „Gazetta delle Sport“ kirjutab sel puhul, et profidel puudub vajaline treening, neil pole võistluskogemusi ja nende vehklemiskunst on liig „akadeemiline“. Leht arvab, et profid võisid sellest turniirist palju õppida ja et järgmisel aastal nad võivad näidata paremaid tulemusi.

Tulemus vehklemisturniiril aitab suuresti valgustada välismaalgi paljuvaieldavat teemi: amatöörid või profid? Kui ollakse harjunud mõtlema, et profid sellega, et nad igapäev on oma spordi sees ja seda järjest harrastavad, peaksid olema suures paremuses amatööride ees, siis üaltoodud sõnum lükkab selle väite ümber. Oma spordi sees olemine ei tähenda alati treeningut ja võistluskogemuste saamist, ilma milleta aga edukas esinemine pole kunagi kindlustatud.

Meilgi Eestis on rida erialade-õpetajaid, keda tegelikult võib võtta elukutselistena, kuid tegelikus võistlemises oma parimate õpilaste vastu peab suurem jagu alla vanduma, kui pole just tegemist äsja amatööride hulgast võrsunud eriala-õpetajaga. Kuid selle eest on neil teadmised suuremad kui õpilastel ja nad võivad neid õpilastele paremini edasi anda kui neidise kasutada.

Teine lugu peaks olema elukutseliste võistlejatega. Siis sõltub kõik koolist, mida saadud, ja talendist. Ta lente võib olla nii asjaarmastajate kui ka elukutseliste hulgas ja kui nad on oma parima vormi aastates, siis sõltub kõik sellest, kumb on suurem talent, kumb on rohkem treeninud ja kumb on võistlusel paremas vormis. Heade asjaarmastajate treening* ja ettevalmistus on tegelikult pidevam kui see sageli võib olla elukutselistel.

Kas poks on tervishoiu seisukohalt kardetav sport või mitte, selle kohta on palju vaieldud ja vaieldakse veel edasigi. Ka meil Eestis on palju neid, kes peavad poksi tooreks spordiks. Säärased vaatekohaga inimesi on isegi spordijuhtide ringkonnas. Rootsia päevaleht „Stockholms Tidningen“ usutles hiljuti Rootsi kuulsat peaja eriasjatundjat prof. Herbert Olivecronat tema vaatekohtade üle poksil. Professor andis järgmisi huvitavaid vastuseid:

Teatagi võib mõni knock-out lõppeda surmaga, kuid need on väga harvad juhtumid. Teoreetilised võimalused poksi läbi surma saada on niisama suured kui ükskõik millisel teisel spordialal.

Küsimusele, kas knock-out võib selle saajale mõjuda tagantjärele kaua halvavalt, vastas professor: Tavaliselt pole knock-oudil tõsiseid tagajärgi tervisele. Kuid see ei vähenda siiski riisikot, et peaju võib mõningatel juhtudel kannatada saada ka siis, kui löök on olnud võrdlemisi nõrk. Knockile järgnev teadvusetus vältab tavaliselt mõnest sekundist kuni minutini. Kui aga teadvusetus vältab kauem, siis peab olema väga ettevaatlik. Spetsialistina soovitatakse sel puhul vähemalt üks aasta pärast seda mitte pokside.

Küsimusele, kas teatud löögi võimsus võib mõjuda mitmesuguselt, vastas prof. Olivecrona, et kõik sõltub sellest, kuidas tabatakse. Tugeval löögil võib olla kõige väiksem mõju. Näiteks tugev löök pähe võib jääda täiesti mõjuta, kuid kui löök tabab lõuga, siis võib vastase lüüa knock-down isegi relatiivselt nõrga löögiga.

Küsimusele, kas treeninguga saab vastupanu arendada niivõrd suureks, et löögid üldse jäävad mõjuta, järgnes vastus: Kunagi! Peaju ei lase end löökide vastu treenida ja mingisuguse varanduse eest maailmas ei tohi sääraseid eksperimente teha. Leidub küll poksi- ja judo, kes suudavad seedida igasuguseid lööke, kuid see pole mitte vastupanu arendamise viil. Juhus seisab selles, et treeninud ja vilunud poksi- ja judo võitlejad vastase kavatsuse ja võib löögi mõju näiteks lõua pihta vähendada välkkiire järeleandmisega löögile. Pead ei tarvitse kuigi palju tagasi tõmmata, kui löök juba kaotab oma efekti. Sellepärast on kardetav lüüa groggyks tehtud vastast, kelle mõistus ei suuda enam niivõrd reageerida, et löögi puhul pead natukesegi tagasi tõmmata.

Kas noori võib lasta pokside, sellele vastas professor: „Miks mitte. Missuguseid hirmujutte poksi arvel küll ei räägita, kuid tõsiasjaks jääb see, et poks pole sugugi kardetavam kui jalgpall, maadlus või muu spordiala. Igal spordil on oma riisiko, miks peaksime siis hülgama säärase ilusa ja hea spordi, nagu seda on poks, ainult sellepärast, et ta on veidi kõva.“

Rahvusvahelise poksi liidu (FIBA) koostatud maailma võistluste statistika järgi on läinud aastal peetud 58 maavõistlust. Suurim rahvusvaheline läbikäimine oli Poolal, kes pidas 10 maavõistlust, mille hulka on arvatavasti tema teise garnituuri esinemine Läti vastu, 7 võiduga, 2 kaotusega ja 1 viigiga oli Poola läinud aastal kõige edukamaks. Järgnevad Itaalia (8 maavõistlust — 6 võitu ja 2 lüüasaamist), Saksa (7 maavõistlust — 4 võitu, 1 kaotus ja 2 viiki), Daani (6 maavõistlust — 2 võitu ja 4 viiki). 4 maavõistlust on pidanud Rootsi, Soome ja Ungari, 3 maavõistlust — Eesti, Inglise ja Prantsuse, 2 — Norra ja Schweits, 1 maavõistlust — Belgia ja Iiri.

Poola poksi kohta on märkida, et sealsele poksi liidule allub 132 ühingat 6200 aktiivpoksijaga. Huvi poksi vastu on Poolas pidevalt tõusma hakanud tänu sihikindlale ja süstemaatilisele tööle ja 1937. a. euroopavõistluste võitmisele. Poola olevat ainuke riik Euroopas, kellel ka teine garnituur peab järjekindlaid maailma võistlusi.

Välismaal arvestatakse ikkagi veel sellega, et Soome olümpiakomitee pole oma viimast korvpalli võtmise kohta kavva veel ütelnud. Usutakse, et korvpall siiski veel võetakse kavva, eriti seetõttu, et Kaunase euroopavõistlustele on osavõtjatena registreeritud 14 riiki. Kui välja arvata Berliini olümpiaturniiril startinud ookeanitagused riigid, on osavõtt Kaunase võistlustest niisama suur kui Berliini omadest. See asjaolu peaks õigustama korvpalli võtmist olümpiakavva, kirjutavad Schweitsi lehed. Meie aga vaevalt veel usume korvpalli muutumist olümpilikuks, silmas pidades, et on alanud olümpiapäasmete müük, mille juures korvpalliga pole üldse arvestatud.

Kaunase euroopavõistlustele on seni registreeritud järgmised riigid: Leedu, Läti, Eesti, Poola, Saksa, Prantsuse, Luksemburg, Schweits, Portugal, Inglise, Belgia, Egiptus. Itaalia ja... Tšehho-Slovakkia.

Rahvusvahelises teenistuses olev pressiagentuur Schweitsis, nimetusega GWG, teab Eesti kohta kirjutada järgmist:

„Eesti, väike riik 3½ miljon elanikuga, kuulub maailma parimate laskurite maade hulka. Eesti laskurite liidu aastaaruandest võib näha, et liidu alla kuulub 3626 organiseeritud laskurit. Peale muu loeme, et Eesti osavõtt Luzerni maailmavõistlustest on kindlustatud 28.200 krooniga, mida saadakse toetuseks. Schweitsi saadetakse 16—18 laskurit.“

Muide on sõnum ilma liialdusteta, kuid Eesti elanike arvu suhtes pole GWG kuigi hästi informeeritud.

Ühe töömehe lahkumine

Johannes Kauba surma puhul

Vähem kui kolm aastat on voolanud ajast, millal Johannes Kauba sooritas pikema jutuajamise tema 50 a. sünnipäeva puhul. Märkisin siis Eesti Spordilehes, et on saanud ajajärk, millal üksteise järele astuvad oma eluea teise poolsajandisse need sporditegelased, kes on viibinud Eesti spordiliikumise hälli juures või on olnud meie esimesi tegevsporulasi ja spordijuhte. Ka J. Kauba kuulus nende ridadesse. Vahepeal on ta aga astunud veel kaugemale — 21. veebruaril k. a. astus ta igaviku radadele, murtuna teda mitmest küljest rünnanud haigustest. Kui keegi lahkub meie hulgast igaveseks, siis tavatseme ütelda, et ta võinuks elada veel kaua. J. Kauba kohta võime seda lausuda veel suurema valutundega, kuna ta sammus alles oma 53. eluaasta poolel teel ja oli inimesi, keda meie spordiliikumise kui ka teistel rindeil sageli tuli paluda appi kui kogenenud ja asjatundjat kaasvõitlejat. Kuid... saatuse teed on omaette...

Raske on ütelda, millisest küljest hinnata J. Kaubat kõige suuremalt, sest temal oli energiat käe külge panemiseks peagu igale poole, kuigi ta juba aastaid ei olnud tervislikult õitsvas olukorras. Ta ei kurnud aga peagu

kunagi tervise üle, tundes kibedust üksnes siis, kui mõnikord leidis, et teda pole mõistetud. Kuid ka siis talus ta seda vaikides, ilma et oleks end hakanud vägisi peale sundima. Ma ei tea, kas temal oli vaenlasi, küll tean aga, et tal oli lai ring suuri sõpru, kellega ta jäi sidemeisse ka siis, kui ühest või teisest kohast tagasi tõmbus. Need sõbrad olid teda saatmas viimisel teekonnal Metsakalmistule... See oli pikk rongkäik perekonnasõpru, isiklikke sõpru ning kaasvõitlejaid spordiliikumise, kaitseliidu ja tuletõrje rindeil.

J. Kauba oli sündinud 28. sept. 1886. a. Rakveres, kus ka lõpetas linnakooli. Saanud 20-aastaseks siirdus ta Peterburgi, kus eksternina lõpetas keskkooli, õppides peale selle veel 5 a. Peterburgi ülikoolis. Venemaal tegeles ta kuni 1920. aastani, olles eestluse kaitsjaid ja hoidjaid. Pärast Eesti vabadussõda, rahulepingu sõlmimise järele aitas eestlaste saatmist kodumaale. Areteeriti seepärast, kuid Eesti valitsuse nõudel saadeti Eestisse. Alul asus elama Tartusse, kust peatselt siirdus Tallinna, leides eest laia tööpõllu.

Spordivaimu äratust oli J. Kauba saanud noorena kodulinnas Rakveres, hakates enamiku tolaeagsete noormeeste eeskujul eeskätt huvi tundma raskejõustiku vastu. Kui J. K. siirdus Peterburgi, siis seal veel puudusid Eesti seltsid. Astus siis Turn-Verein „Palme'sse“, kus leidis ka eestlasi, ja hakkas harrastama võimlemist ja tõstmist. Edasi tegutses spordiselts Võimulas, asutas siis Eesti Noorsoo Seltsi juure spordiosakonna ning 1913. a. aitas elustada Peterburgi Kalevit, jäädes selle juhina truuks kuni seltsi sulgemiseni enamlaste poolt. Peterburgi Kalevi tegutsemise aeg kujunes Eesti raskejõustiku üheks õitsvamaks ajajärguks, seda suurel määral ka tänu J. Kaubale. Ta oli eestlaste ainsaks esindajaks Vene raskejõustikuliidus ja ka Vene olümpiakomitee juhatusliige. Viibis esindajana Stokholmi olümpiamängudel 1912. a.

Kodumaale tagasi tulnud oli Eesti spordiliidu esimees 1922. a., Ekraveliidu esimene esimees, hiljem raskejõustikuosakonna juht ning raskejõustikuliidu esimene esimees, ühtlasi spordi keskliidu abiesimees. Peale kõige muu oli Tallinna maleva spordipealik.

Pärast lahkumist raskejõustikuliidu esimehe kohalt tõmbus J. Kauba spordiliikumise juhtivast osast tagasi, kuid tegutses sageli peakohtunikuna tähtsamatel võistlustel ja viibis rahvusmeeskonna esindajana ka välismaal.

Nüüd J. Kauba puhkab tehtud tööst. Eesti spordiajalukku jääb ta aga tähtsa kujuna, mälestus kellest ei kustu.

A. Adari.

Pransuse kehalise kasvatuse kamber on prantslaste osavõtuks Helsingi olümpiast määranud 2½ milj. franki. Eesti olümpiakomitee poolt palutav toetus olümpiale sõiduks on Prantsuse summaga võrreldes niivõrd väike, et ei tule üldse võrdlusele, kuigi meie omame maadluses, poksis, kergejõustikus ja laskmises suuremate lootustega mehi olümpiamedalitele kui Prantsuse.

Veeremängusport pühitseb lähemal ajal maailmavõistluste pidamise veerandsaja aasta juubelit. Selle aja vältel on peetud viied maailmavõistlused: üks kord New Yorgis, kolm korda Rootsis ja üks kord Berliinis. Kuuendad maailmavõistlused peetakse 1940. a. Helsingis seoses olümpiamängudega.

Veeremäng on maailmas suuresti levinud ning sellel alal peetakse sagedasi maailmavõistlusi. Tänavu

22.—24. septembrini korraldatakse Nürnbergis järjekordsed euroopavõistlused üksik- ja meeskonnamängus. Saksal on tänavu ette nähtud koguni viis maailmavõistlust veeremängus: märtsis esimene maailmavõistlust Rootsiga ja järjekordne Ungariga, mais Belgia, oktoobris Prantsusega ja novembris Schweitsiga. Kavatsus oli võistelda ka Tšehhho-Slovakkia, kuid nüüd on sellele mõistagi kriips tõmmatud.

Poolaski on veeremäng kõvas hoos. Lähemal ajal oodatakse seal veeremängule riiklikku tunnustust, et siis muutuda aktiivseks ka rahvusvaheliselt.

Meie veeremängu ringkondi kindlasti rõõmustab veeremängu suur harrastamine ülemaailmiselt. Kui meie veeremäng pole arenenud teist rada, siis võib kaalulisele tulla samuti maailmavõistluste pidamine (näiteks Soome ja Poolaga) kui ka startimine euroopa- kui ka maailmavõistlustel.

Eeskujusid Saksa tennisest

Kehakultuuri sihtkapitalivalitsuse toetusel oli mul võimalik sooritada pikem õppereis Lääne-Euroopasse, et tuvuda tennisipordi oludega sealsetes riikides ja et hankida kogemusi, mida rakendada töösse kodumaal. Minu reis vältas 14. jaanuarist kuni 5. märtsini, seega nädala võrra vähem kui kaks kuud. Selle aja vältel jõudsin peatuda kõigis suuremates tenniseriikides. Esimene peatus oli Berliinis, kus oli kokkusaamisi Saksa tennisipordi juhtidega. Edasi siirdusin Bremeni, kus peeti sise-esivõistlusi, mis 1910. aastast, millal sinna ehitati tennisihall, on traditsiooniliseks iga-aastaseks sündmuseks. Kölnis tutvusin Saksa provintsioludega, ning siis sõitsin üle Brüsseli ja Antwerpeni Pariisi. Jälginud sealset siseesivõistlusi, siirdusin üle Lyoni ja Marceilles'i Prantsuse Rivierasse. Viimases mängitakse tennisist peagu kogu aasta. Minu sealviibimisel oli esimene sesoon, mis kestab 26. detsembrist 1. maini, parajasti hoos. Rivieras läbisin Cannes'i, Beaulieu, Nizza, Monte-Karlo, kust sõit jätkus Itaaliasse. Mussolini maal sain tutvuda peamiselt sealse organisatsiooniga, hooaeg polnud aga veel alanud.

Itaaliast sõitsin Viini, kus oli hea võimalus tutvuda väljakute oludega, ning tagasiteel kodumaale tegin lüümaid peatusi veel Prahast, Varssavist, Kaunasest ja Riias. Kogu selle reisi vältel võisin tennisist näha ja temast kuulda peagu tülpimiseni, kuid usun, et reis oli mulle siiski heaks võimaluseks kogemuste hankimise alal.

Kõigest nähtust-kuuldust võib kirjutada rohkesti, igal juhul rohkem kui seda võimaldab meie ainsa spordiajakirja napp ruum. Püüan seekordses ja järgnevatel kirjutustel piirduda hädavajalisemaga, mida tahan laiemale hulgalette anda.

Esijärjekorras peatun meeleldi Saksamaa oludel tennisel rindel. Saksa organiseerimise oskus on tuntud üle maailma, miks siin väga paljud saavad kõrva taha panna. Tennisel organiseerimise alal on teised riigid Saksalt laenanud mõndagi. Saksa teljenaabri Itaalia tennisel juhid lausuvad mulle, et nemad tahavad oma tennisel organiseerimise alal täiel määral jälgida Saksa eeskujusid.

Nii nagu kogu kehaline kasvatus on ka tennis Saksas riiklikul alusel, alludes riigisipordijuhile. Tehniliselt juhib kogu tegevust Fachamt Tennis, mille juhiks on Gerdes.

Organiseeritud on kogu noorsoo: Hitler-Jugendid poisid kuni 18- ja BTM tütarlapsed kuni 21-aastani. Nende organisatsioonide ülesanne on noorsugu ette valmistada kehaliselt ja sõjaliselt. Noortele antakse võimalus tegutseda igasugustel spordialadel, milleks muretsetakse vastava abinõud, väljakud kui ka õpetajad. Alates 14 aastast võivad noored HJ (Hitler-Jugendid) juhi loal astuda klubide noorliikmeteks. Andekamatele noortele võimaldatakse rohkem edasiarenemist. Fachamt Tennis'e juhataja on kohustatud järel valvama, et klubid korraldaksid vähemalt kaks korda aastas noortele võistlusi, hoolimata sellest, kas kõik noored on või ei klubiliiikmed. Kuid klubid on juba iseendast aktiivsed, korraldades peale sunduslikkude võistluste rida igasuguseid teisi võistlusi. Lisaks korraldavad nad kursusi, kus vähemalt üks kord nädalas jagab juhtnõore vilunud elukutseline õpetaja.

Säärane noorte organiseerimine on kasvatanud suure tennisel huviliste noortepere, kust tõuseb nii paljud tulevikumängijad. Tennisel juht von Gerdes lausus mulle, et Fachamti kaudu on organiseeritud 10.000—14.000 noort tennisisti.

Sama võrra, kuidas hoolitsetakse noortepere juureskasvu eest, pööratakse suurt tähelepanu ka tippklassi mängijate väljaarendamisele. Rahvusmeeskonna mängijad on talveks kõik koondatud Berliini. Menzel, Hen-

kel, Metaxa, Redl j. t. harjutavad ja võistlevad siin koos. Kuidas on aga olukord Eestis? Hall talviseks treeninguks kuulub ühele klubile, liit on aga nii vaene, et ei suuda halli üürida kõigi rahvusmängijate vajadusteks...

Jutuajamisel von Gerdesiga selgus, et treeningu suhtes on nad omaks võtnud R. Menzeli vaated, mille järgi iga rahvusmängija, keda tahetakse hoida tippvormis, peab saama võimalusi treenimiseks neli korda nädalas à 2 tundi. Kuid ainult treeninguga ei saada siiski kaugele. Esimese klassi mängijale on tähtis veel terve, karastatud ja tugev keha, milleks ta peab tegutsema ka teiste spordialadega. Kergejõustiku, võimlemise ja hingamise harjutused peavad tennisistidele olema lahutamatuks sõpradeks. Vastasel korral võib hea tehnikaga mängija juba teisel setil muutuda nõrgaks. Ta hakkab närviliselt kõhatama, jookseb kuidagi pehmpõlveliselt jne.

Von Gerdesi ütetus on eriti tähtis ka meie mängijatele, kellest-enamik peagu üldse ei harrasta teisi alasid. Suur tähtsus on ka võimlemisel, mida tuleb teha isegi võistluse eel ja võistluse sees. Von Gerdes nimetab, et aastas võib reketi jätta kolmeks kuuks nurka, kuid seda enam tuleb selle aja vältel võimelda ja teisiti oma keha tugevaks arendada. Soovitav on kõik muu peale raskuste tõstmise, 10.000 m jooksu, väga raske suusaretkete ja harjutuste, mis nõuavad suurt pinget. Eriti soovitav on aga harrastada hokimängu, jalgpalli, võrkpalli, golfi, varjupoksi jne.

Huvitama peaks meid ka see, et Saksas on 3019 tennisel platsi, mille kokku üle 8300 üksikväljaku. Teiste alade spordiväljadega on ühenduses ehitatud ainult 15 tennisel väljakut. Tihedaim väljakute võrk on Preisimaal. Sakslased arvutavad, et neil on üks tennisel väljak iga 8000 inimese kohta. Tennisel halle on Saksas 61, neist kaks kolmandikku suurlinnades. Berliinis on 5 halli. 61-st hallist on ainult 29 ehitatud otsekohe tennisel hallidena, ülejäänud on tehtud ümber teistest ruumidest, isegi hobusetallidest.

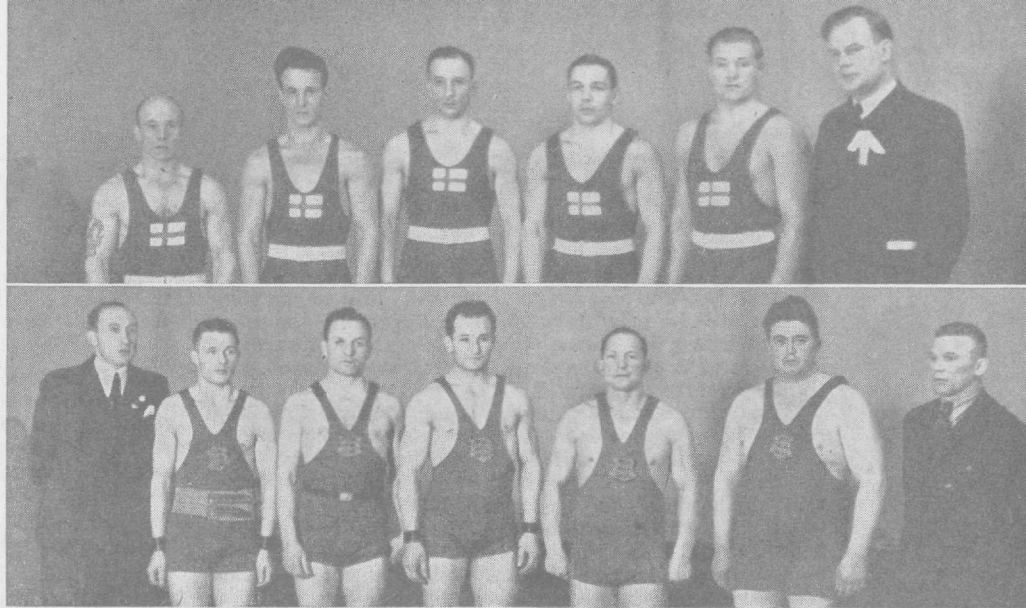
Teine asutus, missugune väga suurelt hoolitseb tennisel arendamise eest, on Berliini kehalise kasvatusel ülikool. Seal juhib tennisel Wilhelm Amtsberg, kes on ühtlasi ülik. tennisel organiseerija, õpetaja ja juht. Vastavaid instruktsioone saab ta tennisel ametilt. Kogu õppetöö ajal peab iga üliõpilane sunduslikult mängima tennisel 2—3 korda nädalas à 2 tundi, talvel aga üks tund nädalas. Peale praktika võetakse läbi teooria. Enne kui õpilane saab tennisel õpetaja diplomi peab ta vähemalt üks aasta tegutsema klubide juures, et saada kogemusi ja vilumust.

Ülikoolis õpetatakse peamiselt puht pealetungimängu. Põhimõtteks on: mängi juone taga ainult nii kaua, kuni oled vastase tema asendist välja ajanud või kui oled sooritanud ees- või tagalöögi või õhupallina tagasi löönud ataagi. Jookse siis kohe võrku ning püüa palli otsekohe „surmata“. Pea aga meeles, et võrku jookse kaalutletult, mitte kergemeelselt.

Saksa pealetungimäng taotleb võimalikult kiiret punkti saavutamist. Selleks peab eriti hoolsalt jälgima palli ja peab vastase nõrki punkte kohe kasutama enda kasuks. Kõik löögid peavad olema kindlalt kätte õpitud, vastasel korral ei saaks igast olukorrast kiirelt punkti saavutada. Kehaline ja vaimne koostöö peab olema kindel.

Väga suurt rõhku paneb W. Amtsberg seinatennisel harrastamisele. Ta seletab, et sein on kannatlikum, väsimatum ja täpsem kui õpetaja. Seinatennisel harrastamisel soovitab ta üles seada rekorde seinavastu löömisel. Vahetpidamatu palli tagasilöö-

Soome ja Eesti rahvusmeeskonnad tõstemaavõistlusel. Ülal soomlased: alates teisest paremal H. Forsström, J. Vellamo, M. Tokazier, J. Turunen ja G. Österlund. All: eestlased: tõsteõpetaja A. Mäll, edasi A. Lepik, L. Kuk, A. Vaikma, R. Teitelbaum, R. Västriik ja esindaja A. Poolak.

Tõstjad ei võitnud Soome

Eesti kaotus 2:3 tõste-maavõistlusel Soomega 26. veebruaril Viiburis on Eesti tõstesporti ajaloo üldse kolmas kaotus. Varem on Eesti kaotanud ainult Rootstile 2:3 1937. a. Stokholmis ja 1:4 l. a. Tallinnas.

Seekordne maavõistlus toimus Eesti B ja Soome A meeskonna vahel. Eesti rahvusmeeskonnas startisid esmakordselt R. Västriik, Aug. Vaikma ja A. Lepik. Vana kaardiväge esitasid R. Teitelbaum ja L. Kuk. Seega oli rahvusmeeskond sajabrotsendilisel erinev viimati Rootsi vastu esinenud garnituurist.

Soome vastu loodeti tulla toime heal õnnel võiduga, hoolimata, et Eesti esines teise garnituuriga. Soome tõsteliidu sooviks oligi kokkuleppe sõlmimisel, et vastaseks oleks teisejärguline esindus Eestist.

Paar päeva enne võistlust selgus, et raskekaalus ettenähtud tartlane E. Jugar järjekorraliselt pelgab võistlema, mis temast nii omane, et see ei tundunudki uudsusena. E. Jugar võistlejana ei peaks tulema üldse enam arvestamisele. Seekordne loobumine tuli alles n.-ü. viimasel tunnil. Arvestades raskekaalus A. Lepikult treeningul kergelt saavutatud 350 kg kogusummaga, võis optimistina veelgi oodata Eesti võitu.

Kaotasime siiski. Lohutuseks jäi, et meie meeskond oli tõstetehnikas siiski parem, kuid ta oli kogemusteta taktikas ja teiseks: puudus võistlusind. Soomlased tõstsid küll äärmiselt eba puhtalt, kuid seejuures suure tahtega ainult võita, mitte kaotada. See vankumatu tahe viiski neid võidule. Tuld toime endaületamistega, mille tunnustuseks oli 2 uut Soome rekordi ja ühe kordamine.

Märkimata ei saa jätta, et meie kohtunikelt oleks jäänud fikseerimata enamusi soomlaste tõsteid. Kergekaalus J. Turunen tõukamisel võttes kangri rinnale, teotas küünarnukkidega põlvedele (!), ja raskekaalus H.

Forström surumine Soome uue rekordina 105 kg järelsurumisega ei leidnud tunnustamist Eesti kohtunikult, kes soomlaste tõstete vastuvõtul arvukalt tarvitas eimärgina punast.

Seisu 2:2 juures viimase kaalu eel A. Lepik algas paljulubavalt. Surumises pääsis ette 5 kg võrra ja säilitas sama vahe ka rebimise järele. Tõukamisel sai alg-raskuse 130 kg keha riivates vaid vaevu rinnale. Alles teine katse õnnestus. Vahepeal H. Forsström tõukas kolmanda raskusena 137,5 kg. A. Lepik kolmandal katsel ja ühtlasi maavõistluse viimasel tõstel jõudis 135 kg (selle raskuse on ta treeningul ületanud manglevalt) tõsta ükskõikselt vaid põlvedeni ja ... maavõistlus oligi kaotatud.

Eesti B — Soome A maavõistluse tehnilised tulemused olid:

Sulgkaal:	Surumine	Rebimine	Tõukamine	Kogusumma
1. G. Österlund, Soome	75	77,5	105	257,5
2. R. Västriik, Eesti	70	80	100	250
Kergekaal:				
1. R. Teitelbaum, Eesti	82,5	90	115	287,5
2. J. Turunen, Soome	85	85	115	285
Keskkaal:				
1. M. Tokazier, Soome	85	100	125	310
2. A. Vaikma, Eesti	87,5	95	120	302,5
Poolraskekaal:				
1. L. Kuk, Eesti	92,5	105	130	327,5
2. J. Vellamo, Soome	87,5	97,5	125	310
Raskekaal:				
1. H. Forsström, Soome	105	105	137,5	347,5
2. A. Lepik, Eesti	110	105	130	345

Kilogrammide kogusummaga on siiski Eesti Soomest ees — Eesti meeskonna kogutulemus on 1512,5 kg ja Soome meeskonna oma 1510 kg. Seega Eestil enam 2,5 kg.

misega mängija sisendab endale tunde, et suudab iga palli tagasi lüüa ka siis, kui mängib kardetava vastasega. Peale selle ei lase ta end roopast välja lüüa. Tennisesein võimaldab kiiret ja metsikut tagumist, kuid nõuab palju aega, enne kui saadakse kätte rütmiline löök, kuid pärast on tulu temast seda suurem.

Meie tennisistid on unustanud ka selle hea treeninguviisi, mida võimaldab seinatennis. Paljudes klubides polegi tenniseseinu. Soovitan klubidele need muretseda. Säärane sein ei võta palju ruumi. Ta on 3 m kõrge ja 4 m lai, misjuures seinale võib tõmmata sellel kõrgusel, millel asetseb võrk, vöödi. Ruumi seinas ees olgu 6—8 m. Tennisesein on peale kõige muu eriti kasulik ka siis, kui tunnid on ülekoormatud. Siis võivad ülejäänud inimesed kuni väljaku saamiseni harrastada seinatennist.

Samuti soovitab W. Amtsberg nõõrihüppeid. Sellega saavutatakse rütmi liikumisel ja arendatakse jalalihaseid,

mis suure liikumise juures eriti tähtis. Nõõrihüpetel lähevad jalad algul sassi, kuid hiljem saadakse sellest üle. Kui suudetakse ½ tundi hüpelda rütmiliselt, siis on nii kaugele jõutud, et võib 5 setti mängida, ilma et end sellega suurelt väsitataks.

Sakslased ütlevad, et kes on õppinud hüplema ja seinatennis kasutama igasuguseid ees- ja tagalööke, võib välja astuda igasuguseks võistluseks.

W. Amtsberg korraldab iga aasta rohkesti ülikoolide vahelisi võistlusi. Peale selle Berliini keh. kasv. ülikool peab traditsioonilise võistlusi Stokholmi ülikooliga. Ta avaldas soovi astuda läbikäimise ka Eesti ülikoolide tenniseringkondadega järjekindlate võistluste korraldamiseks, ja lausub, et kui Berliini ülikooli peetakse meil vast liig tugevaks, võib sidemeisse astuda Saksa teiste ülikoolidega. Tänavu tulevad Viinis pidamisele suuremad ülikoolide vahelised võistlused, kuhu võiks saata ka Eesti üliõpilasmängijaid.

B. Lepik.

Kolmed euroopavõistlused

1 on kindel, et Eesti stardib kõigil kolmel lähemal ajal peetavatel euroopavõistlustel, mis poksis peetakse Dublinis, maadluses Oslos ja korvpallis Kaunases. Kergejõustiku ja jääpurjetamise kõrval on nimetatud kolm ala meie tugevamad, nii et euroopavõistlustel startimine on otse kohustuslik.

Aja suhtes kõige lähemal, kuid võistluste asukohta suhtes kõige kaugemal on meile poksi-euroopavõistlused, mis korraldatakse 18.—22. aprillini Dublinis.

Praegu valmistab kogu Euroopa nendeks võistlusteks, misjuures Poola, kes l. a. ja ka tänavu on pidanud kõige rohkem poksimaaavõistlusi, on avaldanud kõige suuremat aktiivsust. Kuid temal lasub ka kõige raskem ülesanne: kaitsta 1937. a. Milano euroopavõistlustel saavutatud Euroopa parima poksirahvuse tiitlit ja auhinda. Ja nagu meie teame, on kaitsmine alati raskem kui pealetung. Pealetungijal on alati rohkem võita kui seda on positsiooni kaitsjal. Sellepärast on Poola oma poksijatele võistluskogemuste hankimiseks ja oma parimate rusikameeste selgitamiseks pidanud tänavuse aasta esimesel veerandil juba viis maavõistlust. Kõigil nendel on ta olnud suuresti võidukas. Nii võitis ta Stokholmis Rootsi 12:4, edasi Hollandi 16:0 (!), Ungari 14:2 ja hiljuti Soome 14:2 ja B garnituuriga esinedes Riias Läti 10:6. Viis maavõistlust ja viis võitu järjest, misjuures on katsetatud paljusid mehi. Teistest riikidest on aktiivsem olnud Saksa, kes võitnud Rootsi ja Soome, kuid näib hoiduvat kohtumast tugevamatega.

Poola kardetavamateks vastasteks Dublinis on Saksa, Itaalia, Inglise ja — Iiri. Need riigid otsustavad eeskätt Euroopa parima poksirahvuse tiitli. Iiri näib Dublinis omavat päris häid lootusi. Juba Milanos pakkus ta head poksi, mida võis tehnilisest küljest pidada parimaks Euroopas, kuid siis polnud iirlastel õnne auhindade hankimisel. Vahepeal on nad kindlasti edasi arenenud ning teiseks — oma kodus on ikkagi loota paremat õnne.

Ametliku arvestuse järgi jagatakse punkte poksi-euroopavõistlustel järgmiselt: iga võidetud matsch annab ühe punkti ning lisaks sellele iga esimene koht 3 ja teine koht 2 punkti. Selle arvestuse järgi Eesti platseerus Milanos kuuendana, kuna meist eespool olid paremusjärjekorras Poola, Itaalia, Saksa, Ungari ja Rootsi. Mida toob meile Dublin? Nende ridade kirjutamise ajal võis sellele küsimusele suhtuda täiesti ähmaselt. Valitseb täieline selgusetus, kas saame saata Dublini kõik oma parimad mehed, sest näiteks M. Linnamägi ja Raadik, kes kuuluvad meie lootustandvamate poksijate hulka, on takistatud sõjaväe sundaja teenistusega. Kõigi meie parimate startimise puhul võiks aga ennustada, et korraldatakse vähemalt Berliini ja Milano auhinnapunktid — üks hõbe-medal või kaks pronksmedalit.

Dublini on juba ehitatud poksistaadioni, mis mahutab kuni 5000 pealtvaatajat. See on esimene poksistaadion maailmas, mille omanikuks on üks liit. 12.000 naelsterlingit läks staadioni maksmata. Säärase summa kokkuajamine polnud lihtne ülesanne. Nagu kirjutavad Iiri ajalehed, sai staadion teoks tänu peamiselt mrs. Murphy'le, Iiri poksiliidu presidendi abikaasale, kes rakendas kogu oma aktiivsust ja energiat selleks, et vajalise summa kokku saada annetuste teel. Nii siis: ühele naisele võlgnetakse palju, et poksi-euroopavõistlused saab läbi viia igati ajakohastes ruumides. Meiegi poksijate kohus on õnnitleda pr. Murphyt.

2 korda tuleb käesoleval aastal maadlejatel käia euroopavõistlustel: greeka-rooma maadluses paar päeva pärast poksi-euroopavõistluste lõppu Oslosse ning

novembris vabamaadluse euroopavõistlustele Helsingisse. Lääne- ja Kesk-Euroopal on praegu tegemist muuga, miks kõik suuremad võistlused on usaldatud rahlikumale Põhja-Euroopale.

See on õieti esmakordne, et maadluse-euroopavõistlusi korraldatakse Norra pinnal. Teised Skandinaavia riigid on aga sellega tegeleenud korduvalt. Norra on seni startinud peagu kõigil euroopavõistlustel, miks järjekordsete euroopavõistluste saamine enda korraldada oli täiesti välja teenitud.

Nii siis: esmakordselt euroopamatt Oslos, senistest võistluskohtadest kõige kõrgemal põhjapool. Kuidas rulluvad seal järjekorras 12. euroopavõistlused? Peafavoriidiks jääb kahtlemata edasi Rootsi, kes läinud aastal võitis lõplikult rahvaste auhinna — dr. Brüll'i karika, mis oli mängus olnud üheksa korda. Rootsi suured võidud käesoleval aastal Soome ja Saksa üle ei luba üldse kahelda, et ükski riik muutuks Rootsil kardetavaks ka eelseisvatest võistlustest välja tulla üldvõitjana. Pealegi on olümpiamängude lähenemisel Rootsi veelgi intensiivsustanud maadlejate ettevalmistust.

Kes on järgmiseks suuremaks favoriidiks, on raske ütelda. Soome tugev külg on viimasel ajal püsinud kergemates kaaludes, kuid sakslased F. Schmitz ja L. Nettesheim on vahepeal kiiresti edasi arenenud ja võivad soomlaste võidulootused riisuda. Kui lisada, et sakslastel on välja panna ka W. Schäfer ja L. Schweikert, siis väga võimalikult Saksa rühib Oslos Soomest jälle mööda.

Eesti on Berliinist alates läbi löönud järjekindla edukusega. Oslos tahame oodata selle väärilist jatku. Suurimaks lootuseks jääb edasi J. Kotkas. Peale selle peaks väljavaateid auhindadele olema veel paaris kaalus, missugustes, see selgub meeskonna koosseisu kindlaksmääramisel. Igal juhul kujuneb eelseisev Eesti-Soome kahekordne maavõistlus, mis tänavu peetakse Tallinnas, heaks võimaluseks näha meie parimate vormi. Oslo euroopavõistlused peetakse pärast E. Spordilehe järgmise numbril ilmumist, nii et meil väljavaadete kohta Oslo suhtes on veel võimalik sõna võtta. Esi-algu võib aga ennustada, et Oslos saavutab Rootsi 3, Saksa 2 ning Soome ja Eesti kumbki ühe meistritiitli.

3. euroopavõistlused korvpallis peetakse mai lõpul Kaunases. Seega on need euroopavõistlused aja suhtes meile kõige kaugemal, kuid võistluspäiga kättesaadavuse suhtes kõige lähemad.

Viimasel ajal on kuulnud hääl, et Kaunase euroopavõistlustest osavõtt pole Eesti rahvusmeeskonnal kuigi kindel — puuduvad vastavad ressursid. Loode-tavasti saadakse aga takistustest üle, sest millega üldse veel tahame arendada oma korvpallisporti, kui mängijatele rahvusvaheliste võistluste praegusel puudumisel ei võimaldata minna kogemusi hankima ka euroopavõistlustele.

Kaunases on oodata 13—16 riigi startimist, mis oleks euroopavõistluste uueks rekordiks. Nagu on deklareeritud juba varem, jagatakse niisuuore osavõtjate arvu juures kõik riigid kahte gruppi, misjuures kummaski grupis kõik meeskonnad võistlevad omavahel läbi punktisüsteemis. See tähendaks Eestile igal juhul 5—7 maavõistlust erinevate riikidega, paljudega koguni esmakordselt. Seejuures meie väljavaateid ei saa pidada just väga kahvatuteks. Tõsisemateks konkurentideks jäävad ikkagi Läti, Leedu ja Poola, teiste vastu võib hellitada päris häid lootusi.

Heal juhul võib Eesti pääseda Kaunases nelja esimese hulka, millega võiks olla täiesti rahul.

KUUST KUUSSE

Tasavägised meistrivõistlused maadluses

Maadluspordi taseme pidev tõus

On juba varemgi märgitud seda, et meie meistrivõistlused maadluses rulluvad aast-aastalt tasavägisemaks. Pealtvaatajatele küll kahjuks hakkab kaduma suur seljavõitude rodu, kuid tegelikult näitab see, et maadluspordi arenemine on läinud head rada. Kuid ega nüüdsetel greeka-roma maadluse meistrivõistlustel polnud just otseselt puudust seljatamistest. Oli isegi kaks paarikümne-sekundilist matschi. Neist üks raskekaalus ja koguni J. Kotka ja N. Karklini vahel! Taotledes vastase heitmist jäi Karklin õlgadele juba 22 sek. järele. Veel kiirema matschi sooritasid Tartus peetud meistrivõistluste osas sulgkaalus paidelane Roos ja tarvastlane Klein — esimene võitis 20 sekundiga. Mõlemal juhul oli välkiire võit juhuslik.

Nagu juba eespool võis mõista, peeti meistrivõistlused lahus kahes kohas — Tallinnas neli ja Tartus kolm kaalu. Suurim osavõtjate arv, mida võib pidada meistrivõistluste rekordiks, oli Tartus kergekeskkaalus — 22! Kokku võistles kahes linnas 43 meest.

Kolm n.-ü. tiitlimatschi olid niivõrd tasavägised, et kohtunikud ei saanud võitja määramisel olla üksmeelsed. Nii lõppesid 2:1-otsustega järgmised šlaager-matschid: kergekaalus V. Väli-A.Toots, kergekeskkaalus O. Laan-E. Puusepp ja keskkaalus V. Mägi-V. Roolaan. On märkida, et E. Puusepal ei vea meistritiitli võitmiseks. See on tal õnnestunud ainult üks kord — l. a. Narvas ja seegi kord 2:1-võiduga O. Laane üle.

2:1-otsusi on veel rohkem. Nii sai A. Lõhmus suuri vaevu võidu Lehtlaane üle, kes on arenemas meie keskkaallaste kõrgeimasse klassi. Kui see mees saaks püsivalt trennida Tallinnas, oleks ta areng kiirem. Omab hea võidulõbususe ja lisaks riskeeriva maadlusviisi. V. Roolaane vastu oli ta algpüstimaadluse järele selges paremuses, nii et võis valida matschi jätkamise maadlusviisi. Teise kümne minuti sees Roolaane aga saavutas võidu. See matsch oli elav mõlemalt poolt. Saanud kaotuse Mäelt läks V. Roolaan välja seljavõitude saavutamisele, et hoolimata ühest kaotusest siiski meistriks tulla. Seetõttu riskis ta Lehtlaane vastu rohkesti, kuid sattus ise täbaratesse olukordadesse, mis nõudsid uut riskimist võidu saavutamiseks.

Ainsana tuli meistriks ühegi kaotuspunktita J. Kotkas. Paremusjärjestuseks kaaludes kujunes:

Kärbeskaal (4 osavõtjat): 1. ja Eesti meister Martin Maiste, Sport, 1 kp. 2. Mati Maiste, Vilj. Tulevik, 3 kp. 3. Abrams, Sport, 6 kp.

Sulgkaal (11 osav.): 1. ja Eesti meister E. Sumil, Kalev, 2 kp. 2. Kasekänd, Kalev, 5 kp. 3. J. Viitung, Tartu Kalev, 5 kp.

Kergekaal (4 osav.): 1. ja Eesti meister V. Väli, Sport, 1 kp. 2. A. Toots, Kalev, 3 kp. 3. A. Evart, Sport, 6 kp.

Kergekeskkaal (22 osav.): 1. ja Eesti meister O. Laan, Tartu Kalev, 3 kp. 2. E. Puusepp, Sport, 3 kp. 3. A. Viira, Vilj. Tulevik, 5 kp.

Keskkaal (9 osav.): 1. ja Eesti meister A. Neo, Sport, 2 kp. 2. E. Rohtmets, Sport, 5 kp. 3. J. Orumets, Vilj. Tulevik, 7 kp.

Raskekaal (3 osav.): 1. ja Eesti meister J. Kotkas, Kalev, 0 kp. 2. N. Karklin, Sport, 3 kp. 3. Klaasen, Harju malev, 6 kp.

Euroopameister J. Kotkas tuli Eesti meistriks greeka-roma maadluses esmakordselt. Samas kaalus oli väljapaistvaks meheks Klaasen. Raskekaallastest meil puudust ei ole.

Parimaks organisatsiooniks tuli V. S. Sport 19 punktiga. Järgnesid: Kalev 14, Tartu Kalev 4, Vilj. Tulevik 4 ja Harju malev 1 punktiga.

Kiirusutamise meistriks L. Reivardt Kahes klassis ainult 5 osavõtjat...

Eesti meistrivõistlused kiirusutamises peeti Tartus. Tagajärjed kujunesid järgmisteks:

500 m: 1. E. Koppa, ASK, 47,4. 2. L. Reivardt, Tartu Kalev, 49,0.

1500 m: 1. L. Reivardt, Tartu Kalev, 2,42,5. 2. E. Koppa, ASK, 2,54,9.

3000 m: 1. L. Reivardt, Tartu Kalev, 5,41,4. 2. E. Koppa, ASK, 6,49,2.

5000 m: 1. L. Reivardt, Tartu Kalev, 9,55,3. 2. E. Koppa, ASK, 10,59,9.

Meistriks tuli 219,6 punktiga L. Reivardt, kuna E. Kopal oli 229,2 punkti.

B klassis tuli meistriks V. Bulgarin 171,4 punktiga, jättes teiseks E. Lemberi 173,41 punktiga. Tehnilised tulemused olid:

500 m: 1. E. Lember, Kalev, 51,9. 2. V. Bulgarin, ASK, 52,5. 3. E. Priks, Kalev, 54,0.

1500 m: 1. V. Bulgarin, ASK, 2,52,2. 2. E. Lember, Kalev, 2,55,5. 3. E. Priks, Kalev, 3,05,8.

5000 m: 1. V. Bulgarin, ASK, 10,15,3. 2. E. Lember, Kalev, 10,30,0. 3. E. Priks, Kalev, 10,44,1.

Kahe klassi kohta ainult 5 võistlejat. Kas pole see liig vähe?

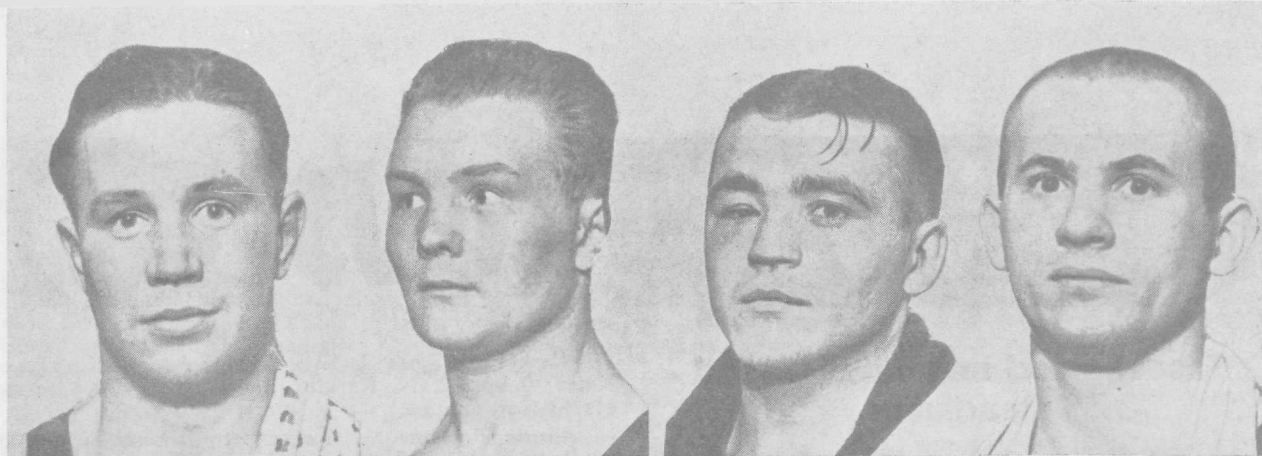
Luzerni maailmavõistlused lähenevad

Schveitsi sõjapüssist häid tulemusi

Eesti laskurite ettevalmistus Luzerni maailmameistrivõistlusiks on jätkunud. Seni on peetud viis kontroll-treeningvõistlust.

Kolmandal treeningvõistlusel vabapüssi-laskuritest 9 saavutas 1090 silma piiri ja 5 laskurit ületas suurmeistrinormi (1100 silma). Võistluste parim oli veltv. Elmar Kivistik, kes saavutas 1119 silma, kusjuures põlvelt asendis ületas isegi maailmarekordi ühe silma võrra, saavutades 382 silma. Põlvelt asendis näitasid häid tulemusi — veltv. G. Lokotar ja veltv. Joh. Vilberg — võrdselt 378 silma. Lamades asendis oli väljapaistvam tulemus Eesti esimesel suurmeistril Ernst Rullil, — 391 s. Püsti asendis oli parim tartlane K. Kübar — 356 silma.

Vabapüssis paremad tulemused: 1. E. Kivistik 1119 (püsti 354, põlvelt 382, lamades 3883) silma; 2. Jah. Vilberg 1118 (351—378—389); 3. A. Liivik 1111 (351—375—385) silma; 4. G. Lokotar 1107 (352—378—377) silma; 5. K. Kübar 1102 (356—362—384) silma.

Eesti värsked poksimeistrid: E. Alimäe (raskekaal), A. Ree (poolraskekaal), A. Raadik (keskkaal) ja R. Kariste (kergekeskkaal)

Vabapüstoli tagajärgi: 1. kapt. G. P a d a r, 60 lastuga seeriad 532 ja 530 silma; 2. A. Tiimus — 523 ja 520 silma; 3. E. Laasi — 512 ja 527 silma.

Neljandal kontroll-treeningvõistlusel oli šveitsi sõjapüssist laskmises parimaks K. Jürgens kogutulemusega 509 (165—179—165) silma; 2. V. Jaanson 494 silma ja 3. P. Karu, ka 494 silma. Püstolist laskmises tuli esikohale ltn. A. Kukk, seeriad 506 ja 520 silma; 2. kapt. G. P a d a r — 504 ja 513 silma. Eestis valmistatud nn. šveitsi sõjapüssiga tuli esikohale V. Kukk (Pärnu) 487 silma. Neil võistlustel oli ilmastik ebasoodus, puhus tugev tuul.

Viimasel võistlusel saavutati häid tulemusi šveitsi sõjapüssist laskmises, kus esmakordselt kolm laskurit ületas 500 silma piiri. 1. P. Karu 523 (166—183—174) silma; 2. G. Lokotar 512 (165—173—174) silma; 3. V. Jaanson 511 (163—172—176) silma; 4. L. Viljus 496 (160—167—169) silma; 5. E. Artna 478 (155—160—163) silma.

Uued poksimeistrid Provintsi poks tõusul. — ÜENÜTO saavutas 4 meistritiitlit

Eesti meistrivõistlused poksis korraldati 11.—12. märtsini Tallinnas. Muude võistluskohtade puudumisel peeti võistlused Kalevi võimlas, mis ei mahuta kuigi palju pealtvaatajaid. Seetõttu oli võimalusi viimse võimaluseni täis kiilutud ja leitsak suur. Pealtvaatajad nurisesid täiesti õigustatult ning pilkena käis ringi lause: „Rohkem võimalaid!“

Võistlused ise kujunesid reas kaaludes üle ootuste heaklassilisteks. Suurim osavõtjate arv oli kergekeskkaalus — 11. Selles kaalus esines ka endine poolraskekaalu-meister B. Salong, kes on tagasiminekut näidanud mitte ainult kehakaalus, vaid ka võimetus. Taibuka poksijana tuntud, ei osanud ta seekord valida õiget taktikat matšiks meistritiitlile R. Karistega. Kuna K. oli just sooritanud raske matši K. Vahiga, B. Salong aga L. Nielenderilt saanud loobumisvõidu, siis S. läks sellele matšile värskena ja pidanuks hakkama kohe ründama. Tegelikult jäi ta aga ootama vastase rünnakuid, et punkte noppida kontrollookidega. See ebaõnnestus tal, kuna K. oli kiirem, S. aga poolraskekaalase liigutustega, millega kiirema mehe vastu ei saa kontratega mõjule pääseda. Nii Salong kaotas meistritiitli. Samas kaalus tonkasid provintsimeestest silma J. Toomsalu ja Ahur. Võimakad mehed, kuid painduvuses ja jalgade töös tundus puudust. Provintsimehed üldse näivad puusadest kangetena, mis mõjub liikuvusele. Rohkem võimlemist ja nõõrihüppeid! Üldiselt näitas provintsi poks ilusat tõusu.

Aug. Anman esines seekord sulgkaalus, kus kujunes K. Kåbile raskeks katseks. K. võitis alles viimase roundiga, suuresti tänu oma vastupidavusele. Seepere

oli algul Kåbile tasavägine, kuid viimases roundis tundus apaatsena, vist mitte tahtes rikkuda Kåbi Dublini-šansse. Kergekaalus oli H. Kanepil kõva tegemist noortega, eriti Poomi vastu. Kergekaalus sattusid kohe kokku A. Raadik ja A. Reinke. Viimase ühe löögi mõjul Raadiku silm paistetas täiesti kinni, nii et kerkis küsimus, kas tal üldse on soovitatav matši jätkata. Raadik jätkas ja võitis siiski. Poolraskekaalus võitis A. Ree selgesti. Raskekaalus oli rohkesti raskeid lööke. Kuul läks enda liigagaruse ohvriks E. Altmäe vastu, joostes viimase rusika otsa, ja ka H. Liinar, kes tundus raskekaalu parima mehana, mängis ise võidu E. Altmäele, kes sellega tuli meistriks.

Haiguste tõttu puudus võistlustelt neli tuusa, kes startimise puhul võinuksid ise tulla meistriks: M. Linnamägi, V. Leet, A. Rööding ja H. Gutman. Kokku startis 40 poksijat.

Paremusjärjestuseks kujunes:

Kårbeskaal: 1. ja Eesti meister S. Purvinski, Gong. 2. G. Ladva, Tartu Kalev. (Kaalus oli ainult 2 meest.)

Kukk-kaal: 1. ja Eesti meister A. Torpel, TPK. 2. E. Kallasorg, Tartu Kalev. (Ka ainult 2 meest kaalus.)

Sulgkaal (5 osavõtjat): 1. ja Eesti meister K. Kåbi, TPK. 2. E. Seepere, Gong. 3. A. Anman, Tartu Kalev.

Kergekaal (8 osav.): 1. ja Eesti meister H. Kanepi, ÜENÜTO. 2. M. Anman, Tartu Kalev. 3. A. Poom, Narva Võitleja.

Kergekeskkaal (11 osav.): 1. ja Eesti meister R. Kariste, ÜENÜTO. 2. B. Salong, TPK. 3. K. Vahi, Tartu Kalev.

Poolraskekaal (4 osav.): 1. ja Eesti meister A. Ree, ÜENÜTO. 2. P. Kõlu, Viljandi Tulevik. 3. J. Viderna, Sindi Kalju.

Raskekaal (4 osav.): 1. ja Eesti meister E. Altmäe, ÜENÜTO. 2. H. Liinar, TPK. 3. R. Lange, ÜENÜTO.

O. = Ü. „ESTO“

TALLINN,

PIKK TÄN. 47, TEL. 444-22

KÕIK

SPORDITARBED

täielises valikus soodsate hindadega

Eesti värsked poksimeistrid: H. Kanepi (kergekaal), K. Käbi (sulgkaal), A. Torpel (kukk-kaal) ja S. Purvinski (kärbeskaal).

Keskkalaal (4 osav.): 1. ja Eesti meister A. Raadik, TPK. 2. V. Laarens, Kiviõli SK. 3. A. Reinke, Sport.

Väärrib märkimist, et ÜENUTO saavutas 4 meistritiitlit, kuigi on poksi alal meie värskemaid organisatsioone. Ta saavutas võrdselt TPK-ga 13 punkti, kuid saavutas parima poksiorganisatsiooni nimetuse ühe meistrikohaga rohkem. Teised said punkte järgmiselt: Tartu Kalev 8, Gong 5, Kiviõli SK ja Vilj. Tulevik 2, Sport ja Sindi Kalju 1 punkt. Esmakordselt jagunesid meistrivõistlustel punktid nii mitme organisatsiooni vahel.

Kolm venda Eesti meistriteks Eesti poksi-meistrivõistlused B klassis

Eesti algajate klassi poksi-meistrivõistlused peeti 4. ja 5. märtsil Tervise korraldusel Pärnus. Osavõtjaid oli Pärnust, Sindist, Tallinnast ja mujalt. Koguarvult 32. Seltsidest tuli üldvõitjaks Pärnu Tervis Sindi Kalju ees. Sindi Kalju poksijad saavutasid enamuse esikohti, arvult 5.

Võistlustel tulid esmakordselt meie spordiajaloo ühe korraga Eesti noorte meistriteks kolm venda — Aleksander, Jaan ja August Toomsalu, Sindi vendaderohkest spordiperekonnast. Neljaski vend Robert võistles meistrivõistlustel, kaotades kergekeskkaalus oma vellele Augustile.

Paremusjärjestuseks kujunes:

Kärbeskaal: 1. Aleksander Toomsalu, Sindi Kalju; 2. L. Kruusvee, Tervis; 3. J. Kurg, Tervis.

Kukk-kaal: 1. Jaan Toomsalu, Sindi Kalju; 2. S. Purvinski, TPK.

Sulgkaal: 1. V. Kiling, Tervis; 2. E. Laamann, Lepplaane SK; 3. J. Rannat, Tervis.

Kergekaal: 1. J. Rein, Tervis; 2. E. Roomere, TPK; 3. R. Jaanimägi, Tervis.

Kergekeskkaal: 1. August Toomsalu, Sindi Kalju; 2. V. Mäni, Tervis; 3. J. Samsonov, Tervis.

Keskkalaal: 1. V. Raudsepp, Tervis; 2. Lehola, Tervis; 3. Reeder, Tervis.

Poolraskekaal: 1. V. Nõmm, Sindi Kalju; 2. A. Mitt, Sindi Kalju.

Raskekaal: 1. J. Itvelt, Sindi Kalju; 2. E. Metsmann, Tervis.

Noorte tõstesporti tase tõusnud Eesti B klassi meistrivõistlused

Eesti tänavused tõste-meistrivõistlused B klassile peeti 12. märtsil Tartu maleva korraldusel Tartus. Osavõtjaid oli 30. Pakutud tulemused olid läbilõikes suurelt rahuldavad raskemates kaaludes ja ületasid kahe eelmise aasta samasuguste meistrivõistluste tagajärjed. Uue klassijaotuse järgi on iga võistlusega arvukalt tõstjaid pääsenud edasi võistlejate klassi.

Seltsidest tuli üldvõitjaks Tartu maleva spordiklubi Tartumaa maleva ees. Tehnilised tulemused olid järgmised:

Sulgkaal:	Surumine	Rebimine	Tõukamine	Kogusumma
1. B. Toomla, Ambla spordiring	67,5	72,5	95	235
2. A. Jõudna, Mõisaküla Ülo	65	72,5	90	227,5
3. A. Ilves, Rõngu Koit	55	55	65	175

Kergekaal:				
1. A. Kliimak, Kohtla-Järve Võimula	77,5	75	100	252,5
2. E. Reimus, Tartumaa malev	70	75	97,5	242,5
3. A. Otlak, Rõngu Koit	65	72,5	95	232,5

Keskkalaal:				
1. L. Kivisikk, Tartu malev	85	87,5	110	282,5
2. A. Riivik, Tartu malev	82,5	85	110	277,5
3. V. Saar, Tartu malev	80	85	110	275

Poolraskekaal:				
1. J. Koger, Petseri polits.-am. kogu	87,5	95	130	312,5
2. E. Vaikma, Tall. Sport	80	97,5	122,5	300
3. K. Unt, Tartumaa malev	75	75	100	250

Raskekaal:				
1. E. Laine, Tartu malev	100	95	120	315
2. P. Pajumaa, Tartumaa malev	85	85	110	280
3. E. Ivask, Rõngu Koit	85	85	110	280

Igal alal ise maakond Meeskonnavõistlustel Pärnumaa võitis tõstmises

Raskejõustikuliidult sügisel alustatud esimesed raskejõustikualade maakondadevahelised meeskonnavõistlused rändauhindadele on jõudnud lõpule. Esimesena selgus „Uus Eesti“ rändauhinnaale maakondadevaheline meistermeeskond maadluses. Võitjaks tuli Viljandimaa meeskond.

Veebruaris selgusid veel võitjad meeskonnad tõstmises ja poksis. Eriti märkimisväärne on, et igal võistlusalal võitjaks tuli eri maakond.

Tõstmises võistles tegelikult 7 maakonda. Harjumaa võitis Läänemaa 4:1. Virumaa võitis tasavägisel matšis Järvamaa 3:2. Pärnumaa sai loobumisvõidu Viljandimaalt. Võrumaa võitis pinevas konkurentsis Valgamaa 3:2.

Teises voorus Virumaa võitis Harjumaa 3:1. Võrumaa ei võistelnud Põltsamaaga ja viimaste võitja pidi sooritama matši Pärnumaaga. Seega pääsesid finaali kahe võiduga Virumaa ja ühegi võistluseta Pärnumaa.

Finaalmatš toimus Sillamäel. Pärnumaa võitis suureskooriliselt 4:1, kusjuures poolraskekaalus Virumaa sai ainsa punkti võrdse kogusumma juures, kus otsustandvaks kujunes võistlejate kehakaal.

Poksis võistles ainult 4 maakonda, kuigi osavõtuks registreeris 6. Harjumaale loobus Läänemaa ja Virumaale Järvamaa. Pärnumaa võitis Viljandimaa 6:2 ja teises poolfinaalis Virumaa võitis Harjumaa samuti 6:2. Finaalmatš peeti Pärnumaa ja Virumaa meeskondade vahel Sillamäel A.-s. „Globuse“ rändauhinnaale.

Eesti meistermeeskonnaks poksis tuli Virumaa, võites üllatavalt suurelt Pärnumaa tulemusega 8:0.

VILJANDI
LIKÖÖRI-JA VEINIVABRIKUTE OÜ

„ALKO“

VEINID,
VAHUVeinid,
KONJAKID,
NAPSID JA
LIKÖÖRID

ESINDUS JA LADU:
A-S. „KAUBAMAJA ESTIKA“

TALLINNAS

Alates esmaspäevast, 6. märtsist
s. a. alustas

TALLINNA—HELSINGI

liinil regulaarsed ühendust

a-l. „Aegna“

järgmise sõiduplaani kohaselt:

TALLINNAST — esmaspäeviti
ja neljapäeviti kell 10.00.

HELSINGIST — kolmapäeviti ja
reedeti kell 10.00.

Laeväühing G. SERGO & KO.
Telefonid 31-440 ja 31-485

Kas olete tutvunud „**RAUANIIT**“i
hooaja moeudistega?

MANTLIRIIDEID
KLEIDIRIIDEID
VOODRIRIIDEID
PESU, PITSE jne.

soovitab rikkalikus valikus

A-S.
„Rauaniit“
Tallinn, Põhja puistee 7

OSTAN PIIRAMATA ARVUL

**EKSPORT-
KUUSELATTE**

G. MALKOW-PANIN,
TALLINN, Piiskopi 2. Telefon 465-02

1 kroon kuus

suudate kindlasti panka sisse maksa oma lapse arvele. Selle väikese sissemaksuga kogute lapse täisealiseks saamiseni

350 krooni

suuruse kapitali, kui algata sissemaksimisega kohe pärast lapse sündi. On äga Teil võimalik rohkem säästa, siis kasvab ka kapital vastavalt suuremaks. ● Sellega kindlustate lapse tulevikku ja valmistate rõõmu enesele ja temale.

See pärast

juba täna

astuge lähemasse ühispanka või Ü. K. Eesti Rahvapanka ja avage oma lapse nimele hoiuarve ja makske sinna järjekindlalt iga kuu kindel summa. ● Hoiuarveid avavad kõik ühispannad, hoiu- ja laenukassad ja ka

Ü. K. EESTI RAHVAPANK

Tallinnas, S.-Karja 19

Tallinna Majaomanikkude Pank Ü-P.

Tallinn, Harju 45, Vabadusväljaku nurgal.

Äriseis 31. detsembril 1938. a.

AKTIVA.

Sularaha ja kassatagavarad	Kr. 3.582.431.14
Väärtpaberid	" 2.114.193.90
(nendest riigi- ja riigi poolt tagatud väärtpab. Kr. 1.900.000.—)	
Laenud	" 9.878.092.40
Korrespondendid	" 445.665.86
Garantii-deebitorid	" 253.191.11
Kinnis- ja vallasvara	" 432.969.31
Muud aktivad	" 12.104.18
	<hr/>
	Kr. 16.718.647.90

PASSIVA.

Omakapitalid	Kr. 728.724.—
Hoiusummad	" 15.244.622.52
Võlad teistes krediitasutistes	" —.—
Korrespondendid	" 79.642.—
Garantiid	" 253.191.11
1938. a. tulud	" 95.005.17
Muud passivad	" 175.819.75
Puhaskasu	" 141.643.35
	<hr/>
	Kr. 16.718.647.90

Laenude lisakindl. panditud hüpo-
teegid ja muud väärtused Kr. 11.949.000.—

Hoiule võetud väärtused Kr. 528.765.—
Inkasso dokumendid " 421.837.21

„PÄEVALEHT“

ON ISESEISEV, DEMOKRAATLIK JA
ÜLERIIKLIKULT LEVINUIM AJALEHT

SUURIM NING KASULIKEM KUULUTAMISE LEHT EESTIS.
HINNATA KAASANDENA IGAL PÜHAPÄEVAL PILKE JA
NALJALEHT «KRATT»

MEIE KIRJASTUSEL ILMUB

„LASTE RÕÕM“

— EESTI POPULAARSEIM LASTEAJAKIRI

T. E. K.-Ü.

GRAAFIKATÖÖSTUS

ON TÄIELISIM TÖÖSTUS SEL ALAL EESTIS

TRÜKIKODA KÖITEKODA
TSINKOGRAAFIA LITOGRAAFIA

OFFSET-TRÜKK

HINNAD KÕIGILE
VASTUVÕETAVAD

TELLIMISTE
TÄITMINE KIIRE

SUURIMAD NING TÄIELISIMAD

RAAMATU- JA KIRJUTUSMATERJALIDE
KAUPLUSED

KIRJANDUSE JA PABERILAOD EESTIS

TALLINNA EESTI KIRJASTUSÜHISUS

TALLINN-EESTI, PIKK T. 2.

OMA TELEF. KESKJAAAM 428-83

Tall. E. Kirj.-Üh. tr. Pikk 2. 1939